

ภาคผนวก

(สำเนา)

ที่ ทม 2002/2005

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนวลจันทร์ สุวรรณฉวี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกิจกรรมกระจำนายนมต่อลักษณะการมุ่งอนาคตของ
นักโทษหญิง ในความควบคุมดูแล ของ รศ.ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้
เชี่ยวชาญในเรื่องเครื่องมือดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จรัส ฉกรรจ์แดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส ฉกรรจ์แดง)

รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระแก้ว

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ (038) 745855

โทรสาร (038) 393466

(สำเนา)

ที่ ทม 2002/2106

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. นาดยา ปิณฑนานนท์
สิ่งที่ส่งมาด้วย คำขอขอยืมวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนวลจันทร์ สุวรรณวิ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกิจกรรมกระจำง่ามนิยมต่อลักษณะการมุ่งอนาคตของ
นักโทษหญิง ในความควบคุมดูแล ของ รศ.ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้
เชี่ยวชาญในเรื่องเครื่องมือดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จรัส นกรรจ์แดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส นกรรจ์แดง)

รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระแก้ว
รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ (038) 745855

โทรสาร (038) 393466

(สำเนา)

ที่ ทม 2002/2107

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 กรกฎาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา สุวรรณแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำขอขอยืมวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนวลจันทร์ สุวรรณฉวี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกิจกรรมกระจำค่านิยมต่อลักษณะการมุ่งอนาคตของนักโทษหญิง ในความควบคุมดูแล ของ รศ.ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเครื่องมือดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จรัส นกรรจ์แดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส นกรรจ์แดง)

รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระแก้ว

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ (038) 745855

โทรสาร (038) 393466

(สำเนา)

ที่ ทม 2002/2218

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

10 สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการพัฒนสถานหญิงกลาง
 สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนวลจันทร์ สุวรรณศรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
 มหาลัย บัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
 เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกิจกรรมกระจำงค่านิยมต่อลักษณะการมุ่งอนาคตของนัก
 โทยหญิง ในความควบคุมดูแล ของ รศ.ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการ มีความ
 ประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักโทย
 หญิง โดยผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 11 สิงหาคม 2544 - 20 สิงหาคม
 2544

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
 ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จรัส ฉกรรจ์แดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส ฉกรรจ์แดง)

รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระแก้ว

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ (038) 745855

โทรสาร (038) 393466

(สำเนา)

ที่ ทม 2002/2285

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

20 สิงหาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำขอขอยืมวิทยานิพนธ์และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนวลจันทร์ สุวรรณวิ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกิจกรรมกระจำนียมต่อลักษณะการมุ่งอนาคตของนัก
โทษหญิง ในความควบคุมดูแล ของ รศ.พกา บุญเรือง ประธานกรรมการ มีความ
ประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักโทษ
หญิง โดยผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม 2544 - 20 กันยายน
2544

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

จรัส นกรรจ์แดง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส นกรรจ์แดง)

รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสารสนเทศ จังหวัดสระแก้ว

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ (038) 745855

โทรสาร (038) 393466

แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

ข้อที่	R_{bis}	ข้อที่	R_{bis}
1	.86	21	.86
2	.86	22	.86
3	.86	23	.85
4	.85	24	.86
5	.85	25	.86
6	.85	26	.85
7	.85	27	.85
8	.85	28	.85
9	.86	29	.85
10	.86	30	.85
11	.86	31	.86
12	.85	32	.86
13	.86	33	.85
14	.85	34	.85
15	.86	35	.85
16	.85	36	.85
17	.85	37	.85
18	.85	38	.85
19	.85	39	.86
20	.86	40	.85

Alpha = .86

แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วตอบคำถามตามความเป็นจริงของท่าน ให้มากที่สุด โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของท่าน ดังนี้

- จริงมากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านมากที่สุด
- จริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านมาก
- ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านพอสมควร
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อย
- จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ผลการไตร่ตรองเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
ข้าพเจ้าจะทำอะไร ข้าพเจ้าจะทำทันทีโดยไม่ ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต					
ข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อน ๆ ถึงเรื่องการประกอบ หลังพ้นโทษเสมอ					
ข้าพเจ้าไม่ยอมวางแผนอะไรเพราะอนาคตไม่ แน่นอน					
การวางจุดหมายในอนาคต ทำให้ข้าพเจ้าเกิด สนใจในการหาทางดำเนินการให้ไปสู่เป้า หมายนั้น					
การตั้งเป้าหมายในอนาคตทำให้สามารถเล็ง ผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำใน ปัจจุบัน					
ข้าพเจ้ายังไม่เคยวางเป้าหมายอะไรเกี่ยวกับ อนาคตเลย					
กำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ					
ข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองมีความสามารถที่เหมาะสม ประกอบอาชีพอะไร					
ข้าพเจ้ายังไม่รู้ว่าตนเองมีความถนัดในด้านใด					
ข้าพเจ้านำอาชีพที่เคยประกอบก่อนต้องโทษมา แนวทางในการวางเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพที่ ประกอบในอนาคต					
ปัจจุบันนี้ข้าพเจ้าสำรวจความสามารถและ ความสนใจของตนเองก่อนที่จะวางแผนแนวทางใน ประกอบอาชีพ					
การวางแผนในการประกอบอาชีพไม่จำ ต้องพิจารณาความสามารถหรือความสนใจ					
วางแผนในการประกอบอาชีพ					
ข้าพเจ้าวางแผนการดำเนินชีวิตหลังพ้นโทษ แล้ว					

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
พเจ้าขอให้พ้นโทษก่อนจึงจะคิดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
รฝึกทักษะในอาชีพโดยการเข้าเรียนวิชาชีพ					
งจำเป็นสำหรับข้าพเจ้า					
รวางแผนในการประกอบอาชีพทำให้					
ทราบว่าควรเตรียมตัวอย่างไรในการ					
ประกอบอาชีพในอนาคต					
มมูลต่าง ๆ มีส่วนสำคัญสำหรับข้าพเจ้าใน					
ประกอบอาชีพในอนาคต					
พเจ้ารับทำงานพิเศษที่ทางผู้คุมจัดให้เพื่อจะ					
ายได้ในการลงทุนประกอบอาชีพในอนาคต					
พเจ้าวางแผนใช้เงินไว้เพื่อให้เพียงพอ					
บใช้ส่วนตัวและเก็บออมไว้ใช้ในอนาคต					
ในโทษ					
พเจ้ายังไม่รู้ว่าจะทำอะไรจึงจะได้					
ประกอบอาชีพตามที่ต้องการหลังจากพ้นโทษ					
พเจ้าคิดว่าการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ					
ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร					
รฝึกวิชาชีพช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ใน					
งานให้กับท่าน					
ความคิดเห็น					
พเจ้าเลือกจะประกอบอาชีพโดยคำนึงถึง					
ลนัดและความสามารถของตนเองเป็นหลัก					
รเลือกทำเลในการประกอบอาชีพมีส่วน					
ในการเลือกประกอบอาชีพของข้าพเจ้า					
พเจ้าปรึกษาญาติและอาจารย์ผู้ฝึกอาชีพเพื่อ					
มมูลมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพของ					
ข้าพเจ้า					
ตัดสินใจเลือกอาชีพ ข้าพเจ้าได้พิจารณา					
ดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว					

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ภาพเจ้าคิดว่าการได้ทำงานตรงกับความต้องการและความสนใจจะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน					
<u>ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม</u>					
ตอนที่ข้าพเจ้าจะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพข้าพเจ้าพิจารณาความเหมาะสมหลายๆ ด้าน					
รอบกัน					
ภาพเจ้าสามารถตัดสินใจได้แล้วว่าจะเลือกประกอบอาชีพอะไรหลังจากพ้นโทษ					
ภาพเจ้าจะเลือกประกอบอาชีพที่สุจริต					
ภาพเจ้าคิดว่ามีความเป็นไปได้มากที่ข้าพเจ้าจะประกอบอาชีพที่ข้าพเจ้าเลือกหลังจากพ้นโทษแล้ว					
ภาพเจ้าคิดว่าอาชีพที่ข้าพเจ้าเลือกจะสามารถช่วยให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในชีวิตได้					
<u>ขบเพียรพยายามในการดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้</u>					
ภาพเจ้าพยายามฝึกทักษะในอาชีพเพื่อให้เกิดชำนาญในอาชีพที่ข้าพเจ้าเลือกประกอบในที่สุด					
ภาพเจ้าเชื่อมั่นในสุภาษิตที่ว่า “ความพยายามไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”					
ภาพเจ้ามีความรู้สึกรว่าการฝึกอาชีพนั้นยาก แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ย่อท้อ					
ภาพเจ้าเปลี่ยนเป้าหมายในการดำเนินชีวิตเพราะท้อแท้เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมาย					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
หากมีปัญหากเกิดขึ้นหลายปัญหาพร้อมกัน เราจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ แก้ไขปัญหที่สำคัญก่อน					
ขอควบคุมตนเองให้อดได้รอได้					
พเจ้าจะไม่เลือกฝึกอาชีพที่ต้องใช้ระยะเวลา เรียนนาน					
พเจ้ารู้สึกว่าการฝึกทักษะทางด้านอาชีพเป็น น่าเบื่อหน่าย					
พเจ้าจะปฏิบัติตนให้ดำเนินการตามแผน ตั้งไว้ แม้ว่าจะต้องใช้ระยะเวลานานเพื่อรอ ที่ดีกว่าในอนาคต					
พเจ้าควบคุมตนเองให้ใช้เงินตามที่ได้วาง ไว้เพื่อจะได้มีเงินออมในอนาคต.....					

กิจกรรมกระจำนัย

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	ปฐมนิเทศ
ชื่อกิจกรรม	ตามหาหัวใจ
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยและสมาชิกในกลุ่ม 2. เพื่อให้สมาชิกรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น 3. เพื่อให้สมาชิกทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติสำหรับการเข้าร่วม

กลุ่มกระจำนัย

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษรูปหัวใจครึ่งด้าน
2. ปากกา
3. ตารางการเข้าร่วมโปรแกรม

วิธีดำเนินการ

1. ชำนาญ

ให้สมาชิกปฏิบัติกิจกรรม “ย้ายที่นั่ง” โดยให้สมาชิกจัดเก้าอี้เป็นรูปวงกลม และผู้วิจัยชี้แจงถึงกติกาในการปฏิบัติ กิจกรรม ดังนี้

- 1.1 ถ้าผู้วิจัยบอกว่า 1 ให้ทุกคนย้ายตนเองไปทางด้านซ้าย
- 1.2 ถ้าผู้วิจัยบอกว่า 2 ให้ทุกคนย้ายตนเองไปทางด้านขวา
- 1.3 ถ้าผู้วิจัยบอกว่า 3 ให้ทุกคนลุกขึ้นเปลี่ยนที่นั่งกับเพื่อนฝั่งตรงข้ามโดยเร็ว โดย ผู้วิจัยให้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมประมาณ 5 นาที

2. ชำนาญกิจกรรม

1. ผู้วิจัยสรุปกิจกรรมและชี้แจงกฎระเบียบ จุดมุ่งหมาย แนวทางในการปฏิบัติ สำหรับการเข้าร่วมกลุ่มการฝึกกิจกรรมกระจำนัย

2. ผู้วิจัยให้สมาชิกปฏิบัติกิจกรรม “ตามหาหัวใจ” เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยแจกชิ้นส่วนหัวใจให้สมาชิก ซึ่งหัวใจที่แจกให้จึงเป็นหัวใจที่ไม่

สมบูรณ์

2.2 ผู้วิจัยบอกให้สมาชิกนำชิ้นส่วนของตนเองไปต่อกับหัวใจสมาชิก
อีกคนในกลุ่ม เมื่อเสร็จแล้วก็นั่งเป็นคู่ๆ

2.3 ให้สัมภาษณ์ซึ่งกันและกัน ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.3.1 ชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น อายุ

2.3.2 บรรณานุกรมมากที่สุดขณะนี้

2.3.3 ในอนาคตอยากประกอบอาชีพอะไร

3. ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติและผู้วิจัย
บรรยายสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม

2. ผู้วิจัยแจกตารางการเข้าร่วมโปรแกรมแก่สมาชิกทุกคน และเปิดโอกาสให้
สมาชิกซักถามหากมีข้อสงสัย

ผู้วิจัยนัดหมายครั้งต่อไป

การประเมินผล สังกัดจากความสนใจ ซักถาม และความร่วมมือในการทำกิจกรรม

กิจกรรมกระจำจ่านิยาม

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การคาดการณ์ไกล
ชื่อกิจกรรม ความสมหวังของลัสดา
เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกสามารถบอกความหมายของการคาดการณ์ไกลได้
2. เพื่อให้สมาชิกบอกข้อดีของการคาดการณ์ไกลได้
3. เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการคาดการณ์ไกลได้

แนวคิด

การคาดการณ์ไกล เป็นการคาดการณ์เป้าหมายของตนเองไว้ล่วงหน้า ซึ่งก่อให้เกิดผลดีหลาย ๆ ประการ ที่ทำให้บุคคลได้เห็นเป้าหมายของตนเอง อันจะนำไปสู่การวางแผนและการปฏิบัติต่อไป

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. ใบสถานการณ์เรื่อง ความสมหวังของลัสดา
2. ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 2
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกรั้งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
 - 1.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเองและนำเสนอสนทนาเข้าสู่หัวข้อเรื่องการคาดการณ์ไกล
2. ขั้นกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกใบสถานการณ์ฯ พร้อมใบงานให้กับสมาชิกอภิปรายร่วมกัน
 - 2.2 ผู้วิจัยและสมาชิกทำความเข้าใจร่วมกันถึงลักษณะของสถานการณ์ฯ เพื่อหา

ข้อสรุปและทางเลือกโดยพิจารณาเหตุผล โดยทำใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 2

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ
- 3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสม

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก
2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่ง

กันและกัน

3. ตรวจใบงาน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สถานการณ์เรื่อง ความสมหวังของลัดดา

ลัดดาอยู่ในเรือนจำกลางสมุทรปราการ เป็นคนถนัดเกี่ยวกับงานฝีมือ การประดิษฐ์และเย็บปักถักร้อย อีกไม่นานลัดดาจะพ้นโทษ ลัดดาจึงคิดถึงการประกอบอาชีพในอนาคต เธอต้องการมีร้านจำหน่ายของที่ระลึกและงานประดิษฐ์ต่าง ๆ เป็นของตนเอง ลัดดามีความรู้พื้นฐาน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อลัดดากระทำความผิดและถูกกักขังในเรือนจำ ผู้คุมแนะนำให้ลัดดาเรียนกศน. ให้จบชั้นมัธยมต้น ลัดดาเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ลัดดาจึงเลือกเรียนและกำลังจะจบในอีก 1 เดือนข้างหน้า ลัดดาใช้เวลาในเรือนจำเรียนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า เวลาว่างของลัดดา ลัดดาจะอ่านหนังสือเกี่ยวกับงานประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และได้รับแนวทางในการออกแบบเสื้อผ้าและงานประดิษฐ์ใหม่ ๆ

เมื่อลัดดาพ้นโทษ ลัดดากลับไปอยู่บ้านพ่อแม่ที่จังหวัดชลบุรี โดยไปเป็นลูกจ้างทำงานในร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ช่วยสอยเสื้อผ้าหรือเย็บผ้าเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยทำงานกลางวันและหยุดวันอาทิตย์ 1 วัน ลัดดาจะใช้เวลาในช่วงเย็นอยู่กับพ่อแม่ เพื่อชดเชยที่ไม่ได้อยู่ด้วยกันนาน และใช้เวลาวันอาทิตย์ไปเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าที่โรงเรียนฝึกอาชีพใกล้บ้านซึ่งมีหลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีที่ใช้ค่าใช้จ่ายถูก หลังจากทำงานได้พักหนึ่ง ด้วยความขยันขันแข็ง และตั้งใจทำงาน เมื่อนายจ้างจะซื้อจักรใหม่ไว้ที่ร้าน ลัดดาจึงขอซื้อจักรหลังเก่าของนายจ้างในราคาผ่อนส่ง นายจ้างเห็นว่าลัดดาทำงานดีและขยัน จึงตกลงขายให้ในราคาถูกและผ่อนส่งเป็นรายเดือน โดยหักจากค่าจ้าง ลัดดาจึงนำจักรมาไว้ที่บ้าน และและติดป้ายรับซ่อมแซมเสื้อผ้า เปลี่ยนชิปกางเกงในคอนเอ็นหลังเลิกงาน ถึงแม้ว่าลัดดาจะรู้สึกเหนื่อยมากแต่เธอก็ไม่ท้อถอย ยังเอาใจใส่ต่อการทำงานและการเรียนวิชาชีพเป็นอย่างดี เมื่อเธอเรียนหลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้าแล้ว เธอก็เรียนหลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีระดับสูงต่ออีก นายจ้างเห็นว่าลัดดามีความรู้จึงเลื่อนให้ตัดเย็บเสื้อผ้าและเพิ่มเงินเดือนให้กว่าเดิม ลัดดาวางแผนชีวิตว่า จะหาประสบการณ์จากร้านนายจ้างอีกสักประมาณ 1 ปี เก็บเงินไว้เพื่อไปเรียนหลักสูตรตัดเย็บชุดเจ้าสาวจากโรงเรียนตัดเสื้อ และคิดว่าหลังจากนั้นจะทำงานเก็บเงินอีกสัก 1 ปี เพื่อจะได้มีประสบการณ์และรู้จักลูกค้าเพื่อทำความสนิทสนมและให้ลูกค้าเห็นฝีมือก่อนจึงจะเปิดร้านตัดเสื้อของตนเอง หลังจากลัดดาเรียนหลักสูตรตัดเสื้อเจ้าสาวเสร็จและลูกค้าก็รู้จักลัดดาพอสมควร ลัดดาก็ขอลาออกจากร้านเมื่อนายจ้างจะเสียค่าและขอร้องให้ลัดดาอยู่ต่อ โดยจะเพิ่มเงินเดือนให้อีกแต่ลัดดาต้องการมีร้านเป็นของตนเอง ลัดดาเปิดร้านที่บ้าน โดยคิดค่าตัดเย็บตามปกติ แต่ลัดดาตัดเย็บด้วยความประณีต และมีอริยาบถดี ตรงเวลานัดลูกค้ามารับของ ทำให้ลัดดามีลูกค้าเพิ่มมากขึ้นและได้จ้างลูกจ้าง 1 คนเป็นลูกมือลัดดาเหนื่อยมากแต่ใช้ความอดทนอย่างสูงทำงานด้วยความมานะบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จนในปัจจุบันลัดดาได้ขยายกิจการมีลูกจ้างหลายคนเป็นร้านที่มีคนรู้จักกว้างขวาง

ประเด็นอภิปราย

1. ลัทธิเป็นคนอย่างไร
2. ลัทธิมีความสามารถอะไร
3. ลัทธิต้องการเป็นเจ้าของอะไรในอนาคต
4. อะไรที่ทำให้ลัทธิประสบผลสำเร็จในชีวิต

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน ประกอบกิจกรรมครั้งที่ 2

1. จากเรื่อง ถ้าท่านเป็นลัทธิ ท่านจะคิดและทำอย่างลัทธิใหม่.....
2. จากเรื่อง ถ้าท่านเป็นลัทธิ ท่านคิดว่าสิ่งที่ลัทธิคิดและทำ ดีกว่าวิธีการอื่น ๆ หรือไม่ เพราะอะไร.....
3. หากท่านคิดและทำตามลัทธิ ท่านคิดว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นกับท่านบ้าง.....
4. ท่านคิดว่า คนอื่น ๆ ควรคิดและทำเหมือนท่านหรือไม่.....
5. ท่านอยากบอกคนอื่น ๆ ทราบถึงสิ่งที่ท่านคิดและอยากทำหรือไม่.....
6. ท่านเคยคิดและทำแบบลัทธิใหม่.....
7. ครั้งล่าสุดที่ท่านทำนั้น ทำเมื่อไหร่.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กิจกรรมกระจำนัย

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อกิจกรรม ชีวิตของประนอม

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. บอกลักษณะและความสำคัญของการวางแผนล่วงหน้าในการประกอบอาชีพได้
2. สามารถวางแผนในการประกอบอาชีพได้

แนวคิด

การคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตนเองเอาไว้ก่อน ซึ่งถ้าหากบุคคลได้มีการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพไว้ล่วงหน้า ก็จะสามารถกำหนดเป้าหมาย และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตได้

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. ปากกา
2. สถานการณ์ เรื่อง ชีวิตของประนอม
3. ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 3

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกเพื่อเข้าสู่หัวข้อเรื่องที่จะปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
2. ขั้นกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน พร้อมกับแจกใบสถานการณ์ พร้อมใบงานให้กับสมาชิกทุกคน
 - 2.2 ผู้วิจัยแจกปากกา และใบงานให้สมาชิก
 - 2.3 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์ให้สมาชิกฟัง

สถานการณ์เรื่อง ชีวิตของประนอม

ประนอม เป็นนักโทษหญิงอยู่ในเรือนจำกลางชลบุรี ประนอมเป็นนักโทษหญิงชั้นดี จะได้รับการพ้นโทษในอีก 3 เดือนข้างหน้า ประนอมเป็นคนมีระเบียบวินัย ประพฤติตนอยู่ในกฎเกณฑ์มาโดยตลอด เมื่อมีการฝึกหัดอาชีพให้กับนักโทษในเรือนจำ ประนอม ก็เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพ ทั้งการทำผมสตรี การตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี การทำขนมไทย เจ้าหน้าที่ของเรือนจำได้สอบถามประนอมว่า หลังจากพ้นโทษไปแล้ว ประนอมจะประกอบอาชีพอะไรดี ประนอมยังไม่ทราบว่าตัวเองมีความสามารถ มีความถนัดในด้านไหนมากกว่ากันจึงคิดว่า ปล่อยไปเรื่อย ๆ ก่อน หลังจากพ้นโทษแล้ว ค่อยตัดสินใจเลือกอีกทีเพราะเป็นเรื่องของอนาคต

2.4 หลังจากฟังสถานการณ์แล้ว ผู้วิจัยและสมาชิกทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของสถานการณ์และข้อความในใบงาน

2.5 ให้สมาชิกตอบคำถามลงในใบงาน

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ

3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสม

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก

2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่งกัน

และกัน

3. ตรวจใบงาน

ใบงาน

- 1) จากเรื่อง ถ้าท่านเป็นประนอมท่านจะเลือกฝึกอาชีพอะไร

.....

- 2) ถ้าท่านเป็นประนอมท่านจะพิจารณาสิ่งใดบ้างในการเลือกฝึก

อาชีพ.....

.....

.....

- 3) ท่านคิดว่าการกระทำของประนอม ก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

บ้าง.....

.....

.....

- 4) จากเรื่องที่ท่านได้ฟัง ถ้าไม่มีใครเลือกฝึกอาชีพตามที่ท่านได้เลือกไว้ในข้อ 4 ท่านจะ
ทำตามที่ท่านเลือกไว้หรือไม่.....

- 5) จากเรื่องที่ท่านได้ฟังท่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตของท่านได้อย่างไร

ไร.....

- 6) ท่านเคยทำตามคำตอบของท่านในข้อ 1-5 หรือไม่.....

- 7) ครั้งล่าสุด ท่านเคยทำเมื่อไหร่.....

กิจกรรมกระจำนัย

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง กำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

ชื่อกิจกรรม จะไปทางไหนดี

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบลักษณะและวิธีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเอง
2. สามารถกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเอง ได้ตนเอง

แนวคิด

การกำหนดทางเลือก เกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจของตนเอง ตลอดจนจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และอุปสรรคที่ใช้

1. สถานการณ์เรื่อง คุณลำไย
2. ปากกา
3. ใบงาน ประกอบกิจกรรมครั้งที่ 4

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยและสมาชิกสนทนาถึงอาชีพต่าง ๆ ที่รู้จัก
 - 1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกได้อ่านสถานการณ์ เรื่อง คุณลำไย
2. ขั้นกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกได้อ่านกรณีสถานการณ์ตัวอย่างเรื่อง “คุณลำไย”
 - 2.2 ผู้วิจัยและสมาชิกร่วมกันอภิปรายเรื่อง “คุณลำไย” โดยใช้คำถามต่อไปนี้
 - 2.2.1 ถ้าให้ท่านช่วยคุณลำไยเลือก ควรเชื่อใคร เพราะเหตุใด
 - 2.2.2 ความเชื่อทั้ง 2 ประการนั้น ความเชื่อใดดีที่สุด เพราะเหตุใด
 - 2.3 ให้สมาชิกทำใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 4
3. ขั้นสรุป
 - 3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ
 - 3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสม

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก
2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะ

ซึ่งกันและกัน

3. ตรวจใบงาน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สถานการณ์ เรื่อง “คุณลำไย”

หลังจากคุณลำไย พ้นโทษแล้ว คุณลำไยได้กลับไปอยู่กับป้าที่ไม่มีลูก และเคยให้ความอุปการะเลี้ยงดูตามสภาพพอมีพอกิน คุณลำไยช่วยป้าขายกล้วยแขกเพราะยังไม่รู้ว่าจะทำอะไร การขายกล้วยแขกคุณลำไยเพียงแค่ทำหน้าที่ขายเท่านั้น ส่วนการผสมแป้ง การทอดจะเป็นหน้าที่ของป้า วันหนึ่งป้าของคุณลำไยป่วยจึงต้องหยุดขาย ทำให้คุณลำไยได้คิดว่า หากป้าเป็นอะไรไปคุณลำไยต้องลำบากแน่ ๆ ทำให้คุณลำไยคิดถึงการประกอบอาชีพของตัวเองว่าจะทำอาชีพอะไรดี คุณลำไยลองคิดว่าจะหัดทำกล้วยแขกต่อไปดีไหม และคุณลำไยเคยเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าตอนต้องโทษถ้าไปเรียนเพิ่มเติมก็ไม่ใช่เรื่องยากเพราะเคยมีพื้นฐานและสามารถทำได้ดี คุณลำไยลองถามเพื่อนบ้านว่าจะทำอะไรดี เพื่อนบ้านบอกว่าขายกล้วยแขกน่าจะดีแล้ว ไม่ต้องทำอะไรเอกล้วยจุ่มแป้งทอดก็ขายได้แล้ว เมื่อถามป้า ป้าก็บอกว่าถ้าเคยเห็นเสื้อที่คุณลำไยตัด ก็สวยดี ถ้าทำได้ก็ไปเรียนเพิ่มเติมแล้วมารับจ้างตัดซิ โอกาสเปิดร้านต่อไปก็ยังมี

ใบงาน ประกอบกิจกรรม ครั้งที่ 4

1. ท่านวางแผนเป้าหมายในการประกอบอาชีพอะไรในอนาคต

.....

2. จากข้อ 1 เพราะเหตุใด

.....

3. ท่านคิดว่าอาชีพที่ท่านวางแผนไว้มีข้อดี อย่างไร

ข้อดี.....

.....

4. ท่านคิดว่า อาชีพที่ท่านจะเลือกสำคัญสำหรับท่านเพราะเหตุใด.....

.....

5. ท่านอยากบอกให้ ผู้อื่นได้ทราบถึงอาชีพที่ท่านวางแผนไว้หรือไม่

.....

6. ท่านเคยทำสิ่งที่ท่านวางแผนมาแล้วหรือไม่.....

7. ครั้งสุดท้ายที่ท่านทำ เมื่อไหร่.....

กิจกรรมกระจำจ่านิยาม

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง การวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

ชื่อกิจกรรม วางแผนดีมีอาชีพ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบความหมาย และความสำคัญของการวางแผน
2. เพื่อให้ทราบวิธีการและขั้นตอนในการวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

แนวคิด

การวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ คือ การวางแผนวิธีการดำเนินการในการจะประกอบอาชีพในอนาคตได้ ซึ่งมีขั้นตอนในการวางแผน คือ หาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพที่ต้องการ การฝึกทักษะในอาชีพ การหาแหล่งเงินทุน การฝึกความชำนาญในอาชีพที่จะประกอบในอนาคต อันจะเป็นแนวทางในการพิจารณาในการเลือกและตัดสินใจเลือกอาชีพที่จะประกอบได้ และอุปกรณ์ที่ใช้

1. สถานการณ์ เรื่องเดินตามแผนของเดือน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยนำเสนอโดยให้สมาชิกตอบคำถามว่า

- เป้าหมายในการประกอบอาชีพของแต่ละคนเป็นอย่างไร

2. ขั้นกิจกรรม

2.1 ให้สมาชิกได้อ่านสถานการณ์เรื่อง เดินตามแผนของเดือน แล้วตอบคำถามและอภิปรายตามประเด็น ปัญหาต่อไปนี้

2.2 ให้สมาชิกร่วมกันวางแผนเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ โดยวางแผนในเรื่องทุน วัตถุดิบ

วิธีการผลิต การตลาด และวิธีการดำเนินการปฏิบัติตามแผน

2.3 ให้สมาชิกร่วมกันคิดและสรุปว่าในกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง

อะไร

2.4 ให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ

3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการวางแผนการประกอบอาชีพ

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก

สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่ง

กันและกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สถานการณ์เรื่อง เดินตามแผนของเดือน

เดือน เป็นคนที่ ชอบอ่านหนังสือทุกชนิด และชอบทำกับข้าว ในขณะที่ต้องโทษนั้น เดือนฝึกอาชีพการทำอาหาร โดยเฉพาะการทำก๋วยเตี๋ยว และ เดือนตั้งใจว่าจะเปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยว หลังจากพ้นโทษ เมื่อพ้นโทษเดือนยังมีเงินลงทุนไม่พอ เดือนจึงมาเป็นลูกจ้างร้านขายของชำ ตั้งใจจะเก็บเงินสักระยะก่อน พอมีเงินมาก ๆ ก็จะนำไปเช่าร้านเพื่อมีร้านขายก๋วยเตี๋ยวเป็นของตนเอง ระหว่างทำงานเก็บเงิน เดือนจะดูที่ทางที่จะขายและดูว่าควรขายก๋วยเตี๋ยวอะไร รวมทั้ง อ่านตำราทำก๋วยเตี๋ยวสารพัดชนิด เวลาว่างเดือนจะหัดทำก๋วยเตี๋ยวให้คนในบ้านกินเสมอ เดือนทำงานได้ไม่ถึงปีก็นำเงินที่เก็บได้มาลงทุนขายก๋วยเตี๋ยว โดยเริ่มจากเข็นรถเข็น ปัจจุบันเดือนเป็นเจ้าของร้านขายก๋วยเตี๋ยวตามที่ได้ตั้งใจไว้และเดือนก็มีความสุขกับงานที่ทำ

1. ถ้าท่านเป็นเดือน ท่านคิดว่าจะประกอบอาชีพอะไร.....
2. ท่านคิดว่าเดือนเลือกประกอบอาชีพโดยพิจารณาถึงสิ่งใดบ้าง
.....
.....
3. ท่านเห็นด้วยกับการวางแผนอาชีพของเดือนหรือไม่..... ถ้าเป็นท่านจะทำ
อย่างไร.....
มีข้อดีอย่างไร.....
.....
มีข้อเสียอย่างไร.....
.....
4. ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าสิ่งที่ท่านวางแผนนั้นถูกต้อง.....
5. ท่านมีเหตุผลอย่างไรต่อการกระทำในข้อ 4
.....
6. จากกรณีตัวอย่างนี้ ท่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
.....
7. ท่านเคยทำหรือไม่ ครั้งสุดท้าย ท่านทำเมื่อใด.....

กิจกรรมกระจำใจค่านิยม

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การพิจารณาความสามารถและความสนใจของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ

ชื่อกิจกรรม จะเป็นอะไรดี

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบความหมายของความสามารถและความสนใจ
2. เพื่อให้พิจารณา ตระหนัก และเห็นคุณค่าของความสามารถและความสนใจของ

ตนเอง

แนวคิด

การรู้จักตนเอง ด้านอุปนิสัย ความสามารถ และความสนใจ และค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพ จะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับ การตัดสินใจเลือกอาชีพ และจะเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในอนาคต

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. เพลงเทพทอง
2. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกได้อ่านเนื้อเพลงเทพทอง

1.2 ผู้วิจัยและสมาชิก ช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากเพลง คือ จากเนื้อเพลงนั้นแสดงให้เห็นถึงความชอบ ความสนใจ ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เรื่อยๆ แต่สุดท้ายก็สามารถเลือกตัดสินใจได้ถูกต้องว่าควรเป็นอะไร

1.3 ผู้วิจัยซักถามสมาชิกว่า ชอบ สนใจ อยากเป็น อยากทำอะไรบ้าง และให้สมาชิกกรอกข้อมูลลงในแบบสำรวจอาชีพ

2. ขั้นกิจกรรม

2.1 ผู้วิจัยและสมาชิกร่วมกันสรุปว่าความชอบ ความสนใจ ตั้งแต่ข้อที่ 1-20 นั้น ในอนาคตอาจจะเป็นอาชีพอะไรได้บ้าง

2.2 ให้สมาชิกทำใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 6

2.3 ให้สมาชิกร่วมกันคิดและสรุปว่าในกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

2.4 ให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ

3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ

3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการสำรวจความสามารถและความสนใจของตนเอง

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก

2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะ

ซึ่งกันและกัน

3. ตรวจใบงาน

เพลงเทพทอง

อยากเป็นกบ (ฮ้า ไซ้)	ร้องฮับ ฮับในกอหญ้า
อยากเป็นปลา	เล่นน้ำดำผุดว่าย
อยากเป็นเป็ด	ว่ายน้ำตามสบาย
อยากเป็นกระต่าย	โลดเต้น เล่นแสงจันทร์
อยากเป็นนก	น้อยน้อยเหินลอยฟ้า
อยากเป็นม้า	โลดไล่ในไพรสณฑ์
อยากเป็นไก่	ขันจ้ำทำตะวัน
อยากเป็นคน	คนขยันดีกว่าเอย

แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

ชื่อ.....สกุล.....

ให้ทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ท่านมีความรู้สึกรับชอบ หรืออยากทำ หรืออยากเป็น

หากข้อความไม่ชอบ ไม่อยากทำ ไม่อยากเป็น ก็ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย ใดๆ ลงในวงเล็บ

1. () ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. () ชอบทำงานคนเดียว
3. () ชอบพูด
4. () ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
5. () ชอบฟังเพลง ดนตรี
6. () ชอบฟังผู้อื่นพูด
7. () ชอบเลี้ยงสัตว์
8. () ชอบปลูกต้นไม้
9. () ชอบธรรมชาติ
10. () ชอบเครื่องยนต์
11. () มีความสุขกับการคิดเลข
12. () ชอบเป็นผู้นำ
13. () ชอบทำงานบ้าน
14. () ชอบรับใช้บริการคนอื่น
15. () ชอบขายของหน้าร้าน
16. () ชอบเรียงความ

- 17. () ชอบแสดงละคร
- 18. () ชอบแต่งกลอน
- 19. () ชอบอ่าน พุทธภาษาต่างประเทศ
- 20. () ชอบเล่นกีฬานานให้ผู้อื่นฟัง

ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 6

1. ท่านคิดว่าท่านมีความสามารถในด้านใดบ้าง

.....

4. ในปัจจุบันท่านมีความสนใจในอาชีพใดบ้าง

.....

5. ท่านพิจารณาความสามารถของท่าน โดยใช้สิ่งใดมาพิจารณาบ้าง

.....

6. ท่านคิดว่าจะนำข้อมูลในข้อ 1 และ 2 มีพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพของท่านหรือไม่

.....

7. ท่านคิดว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพของท่านต้องมีข้อมูลใดมาประกอบบ้าง

.....

กิจกรรมกระจำนัย

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การพิจารณาทางเลือก และการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

ชื่อกิจกรรม เกม อาชีพอะไรดี

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. ทราบผลดี-ผลเสียของทางเลือกในแต่ละทางเลือก
2. ทราบถึงความสำคัญ และสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

แนวคิด

การพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย ของอาชีพแต่ละอย่าง มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือก

อาชีพของบุคคลจะทำให้บุคคลเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. ใบสถานการณ์ “อาชีพอะไรดี”
2. ดินสอ
3. กระดาษโรเนียว
4. ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 7

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกเพื่อนำเข้าสู่หัวข้อเรื่องที่จะปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
2. ขั้นกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกปฏิบัติกิจกรรม เกม “อาชีพอะไรดี” โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน
 - 2.1.2 ผู้วิจัยแจกใบสถานการณ์ “อาชีพอะไรดี” ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายเลือกอาชีพจากใบสถานการณ์ว่าควรประกอบอาชีพอะไรมา 5 อาชีพโดยเรียงลำดับความสำคัญเริ่มจากมากที่สุดไปหาน้อย โดยให้เวลาประมาณ 15 นาที
 - 2.1.3 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานเกี่ยวกับผลการอภิปราย เรื่อง เกม “อาชีพอะไรดี” โดยรายงานตามหัวข้อนี้

- ท่านเลือกอาชีพอะไรบ้าง

- ชี้แจงเหตุผลและการตีความที่เลือก 5 อาชีพนี้

2.2 ให้สมาชิกร่วมกันคิดและสรุปว่าในกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นการเรียนรู้ในเรื่อง

อะไร

2.3 ให้สมาชิกทุกทำใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 7

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก

สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่ง

กันและกัน

3. ตรวจใบงาน

ใบสถานการณ์ “อาชีพอะไรดี”

ถึงเวลาที่คุณต้องเลือกประกอบอาชีพแล้ว คุณจะเลือกประกอบอาชีพอะไรดี ใน 10 อาชีพต่อไปนี้ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย 5 อันดับ

1. ช่างทำผม
2. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า
3. ขายอาหาร
4. ทำงานในโรงงาน
5. ขายดอกไม้
6. ขายขนม
7. ซ่อมจักรยานยนต์
8. ขายของชำร่วย
9. รับจ้างทั่วไป
10. ทำไร่ ทำสวน

อาชีพที่ท่านเลือกอันดับ 1 คือ.....

เพราะ.....

อาชีพที่ท่านเลือกอันดับ 2 คือ.....

เพราะ.....

อาชีพที่ท่านเลือกอันดับ 3 คือ.....

เพราะ.....

อาชีพที่ท่านเลือกอันดับ 4 คือ.....

เพราะ.....

อาชีพที่ท่านเลือกอันดับ 5 คือ.....

เพราะ.....

ใบงาน ประกอบกิจกรรมครั้งที่ 7

1. จากสถานการณ์ “อาชีพอะไรดี” ท่านเลือกอาชีพอะไร.....
2. ก่อนที่ท่านจะเลือกใน ข้อ 1 ท่านได้พิจารณาอาชีพอื่น หรือไม่.....
3. ท่านได้ชั่งน้ำหนักสิ่งที่ท่านเลือกนี้อย่างรอบคอบแล้วใช่หรือไม่.....
4. ท่านคิดว่าคนอื่น ๆ ควรเลือกเหมือนท่านหรือไม่.....
5. ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกอาชีพข้อ 1
.....
6. จากเรื่องนี้ท่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
.....
7. ท่านคิดจะชักชวนคนอื่น ๆ ให้ทำเหมือนท่านหรือไม่.....
เพราะเหตุใด.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กิจกรรมกระจำจ่านิยาม

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ความเพียรพยายาม
 ชื่อกิจกรรม เกม “ทำให้ยาวที่สุด”
 สถานการณ์ “ทางเลือกของนิภา”
 เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของความเพียรพยายาม
2. เกิดความเพียรพยายามในปฏิบัติตนให้ไปสู่เป้าหมายที่ได้วางไว้

แนวคิด

ความเพียรพยายาม คือ ความขยันหมั่นเพียร หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม อดทน ไม่ท้อถอย ไม่ท้อถอยในสิ่งที่ตนเองได้เลือก ได้วางแผนไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคต แม้จะต้องใช้ระยะเวลานานหรือต้องกระทำเป็นจำนวนหลายครั้ง ก็ไม่ละความพยายามเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษหนังสือพิมพ์
2. สถานการณ์เรื่อง “ทางเลือกของนิภา”
3. ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 8
4. ผ้าขนหนู 2 ผืน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกโดยถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่หัวข้อเรื่องที่จะปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. ขั้นกิจกรรม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกปฏิบัติกิจกรรม “ทำให้ยาวที่สุด” โดยมีให้สมาชิกจับคู่ 2 คน ได้ 3 คู่ และผู้วิจัยแจกกระดาษหนังสือพิมพ์ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันปฏิบัติ โดยกติกาถือว่าให้ใช้มือที่ไม่ถนัดเพียงมือเดียวช่วยกันฉีกหนังสือพิมพ์ให้มีความยาวมากที่สุดในเวลาประมาณ 5 นาที โดยผู้ที่ต่อได้เสร็จก่อนจะได้รับรางวัล เป็นผ้าขนหนู 2 ผืน

2.2 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์เรื่อง “ทางเลือกของนิภา” ให้แต่ละกลุ่ม ช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างที่แจกให้ โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที ตามใบงานประกอบ กิจกรรมครั้งที่ 8

2.3 เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานเกี่ยวกับผลการอภิปรายร่วมกันในเรื่อง “ทางเลือกของนิภา”

2.4 ให้สมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ถึงกิจกรรม “ทำให้ยาวที่สุด”

2.5 ให้สมาชิกบอกถึงคุณลักษณะของตนเองว่า มีความเพียรพยายามมากน้อยแค่ไหน และจะการเรียนรู้จากกิจกรรมนี้ไปใช้พัฒนาได้อย่างไร

2.6 ให้สมาชิกร่วมกันคิดและสรุปว่า สถานการณ์เรื่องทางเลือกของนิภา เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยสรุปกิจกรรมว่า ถ้าเราขาดความพยายามในกิจกรรมคานหามหนังสือพิมพ์ และ สถานการณ์ตัวอย่าง เราคงไม่สามารถไปสู่ความสำเร็จในอนาคต หรือแม้แต่ในการทำงานในอนาคตก็คงไม่ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

3.2 ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายถึงกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ และสรุปว่าสมาชิกได้เรียนรู้ อะไรจากการปฏิบัติกิจกรรม ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก
2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่ง

กันและกัน

3. ตรวจใบงาน

สถานการณ์เรื่อง “ทางเลือกของนิภา”

หลังจากที่นิภาพันโทษแล้ว นิภาได้ไปอยู่กับป้าที่ไม่มีลูกและเคยให้ความอุปการะเลี้ยงดูตามสภาพพอมีพอกิน ก่อนที่นิภาจะติดคุก นิภาเคยฝันว่าจะสร้างฐานะให้ตัวเองด้วยการเป็นช่างเสริมสวยที่มีชื่อเสียงในอนาคต เพราะคิดว่าการเป็นช่างเสริมสวยจะทำให้ได้แต่งตัวสวย งานสบายและรายได้ดี หลังจากที่พักผ่อนอยู่บ้านแล้ว เมื่อนิภาบอกป้าว่าจะไปเรียนเสริมสวย เมื่อจบมาจะไปสมัครเป็นช่างเสริมสวยตามร้านอื่นก่อน เพื่อเก็บเงินไว้เป็นทุนมาเปิดร้านของตนเอง ป้าเองก็ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่าย แต่เมื่อเข้าเรียนเสริมสวยในโรงเรียนฝึกอาชีพ นิภากลับไม่สนใจเรียน ขาดเรียนไปเดินห้างสรรพสินค้าบ่อย ๆ และนอกจากนี้นิภายังไม่เคยช่วยป้าทำงาน ทั้งงานบ้าน และช่วยป้าขายลูกชิ้นเลย เมื่อเรียนไม่ครบ และไม่ผ่านหลักสูตร นิภาจึงตัดสินใจจะทำงาน

จากที่เคยฝันจะเป็นช่างเสริมสวย นิภา ก็ไปสมัครเป็นลูกมือร้านเสริมสวย เพราะคิดว่าค่าจะได้ความรู้และมีรายได้ด้วย และงานก็คงไม่หนักและจะได้ทำผม แต่งหน้าสวย ๆ เมื่อเข้าไปทำงานได้ไม่นาน นิภาเริ่มแสดงพฤติกรรมเดิมคือ ไม่ใส่ใจในการทำงาน ไปทำงานสาย ไม่สนใจลูกค้า ทำให้เพื่อนร่วมงาน และเจ้าของร้านไม่พอใจ ถึงกับเรียกไปตำหนิและคาดโทษไว้ว่า ถ้ายังทำตัวแบบนี้ อีก จะไล่ออก นิภาชอบงานด้านเสริมสวย และอยากทำงานที่ร้านนี้ต่อไป นิภาจึงคิดทบทวนถึง การกระทำของตัวเองว่าควรจะทำอย่างไรดี

ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 8

1. จากเรื่องถ้าคุณเป็นนิภาคุณจะทำอย่างไร.....
2. ผลจากการกระทำของนิภา ส่งผลเสียต่อนิภาอย่างไร.....
3. ถ้านิภามีความเพียรพยายาม ท่านคิดว่านิภาจะเป็นอย่างไร.....
4. ท่านคิดว่า คนอื่น ๆ ควรทำเหมือนที่ท่านทำใน ข้อ 1 หรือไม่.....
5. ท่านมีเหตุผลอย่างไรในการเลือกทำตามข้อ 1.....
6. ท่านเคยทำสิ่งที่เลือกนั้นมาแล้วหรือไม่.....
7. ครั้งล่าสุดที่ท่านทำ เมื่อใด.....

กิจกรรมกระจำนียม

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การอดได้ อดได้ในผลที่จะได้รับ

ชื่อกิจกรรม สถานการณ์ “ชีวิตขวัญเรือน”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบความหมาย และลักษณะของความสามารถในการอดได้รอได้
2. เกิดความคิด และความรู้สึกที่ดีต่อความสามารถในการอดได้รอได้

แนวคิด

การอดได้ อดได้ในผลที่จะได้รับ คือ ความเพียรพยายามอยู่เสมอ รู้จักหักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางความสำเร็จ หรือเพื่อให้ได้รับผลตอบแทน ในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่า ผลที่ได้รับในปัจจุบันและควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการ

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. สถานการณ์ “ชีวิตขวัญเรือน”
2. ปากกา
3. กระดาษโรเนียว
4. ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 9

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

1.1 วิจัยสนทนากับสมาชิกโดยถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่หัวข้อเรื่องที่จะปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. ขั้นกิจกรรม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกจับสลากคนละหนึ่งใบ ใครได้ภาพเหมือนกันให้จับคู่กันเป็น 1 กลุ่ม รวมได้ 3 กลุ่ม

2.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกปฏิบัติกิจกรรม สถานการณ์เรื่อง “ชีวิตขวัญเรือน” โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยแจกกรณีตัวอย่าง “ชีวิตขวัญเรือน” ให้แต่ละคู่ช่วยกันอภิปรายเกี่ยว

กับกรณีตัวอย่างที่แจกให้ โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที

2.2.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานเกี่ยวกับผลการอภิปรายเรื่อง “ชีวิตขวัญเรือน” โดยรายงานตามหัวข้อดังนี้

- ถ้าคุณเป็นขวัญเรือน จะตัดสินใจอย่างไรกับปัญหาดังกล่าว มีเหตุผลอย่างไร

2.3 สมาชิกร่วมกันอภิปรายว่าผลการสรุปเป็นอย่างไร ในการร่วมกันอภิปรายในกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้

2.4 ให้สมาชิกร่วมกันคิดและสรุปว่าในกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

2.5 ให้สมาชิกทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ร่วมกันปฏิบัติ

3.2 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับการถอดได้ รอดได้ในผลที่จะได้รับ

3.3 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปและรวบรวมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.4 ให้สมาชิกทำใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 9

ประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมของสมาชิก

2. สังเกตจากการอภิปรายของสมาชิกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเสนอแนะซึ่ง

กันและกัน

3. ตรวจใบงาน

สถานการณ์เรื่อง “ชีวิตขวัญเรือน”

ขวัญเรือนเป็นบุตรของนักธุรกิจที่มีฐานะดีครอบครัวหนึ่ง พ่อแม่ต้องเดินทางติดต่อธุรกิจ ทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูก แต่เนื่องจากมีฐานะดี จึงมีคนรับใช้หลายคน ดูแลทำหน้าที่แทนพ่อแม่ ทำให้แทบไม่ต้องทำอะไรด้วยตัวเองเลย แม่จะเรียนชั้นมัธยมศึกษาแล้ว แต่ก็ยังมีคนรับใช้ดูแลตั้งแต่เครื่องแบบ อาหารการกิน การเดินทางไปโรงเรียนและอื่น ๆ แทบทุกเรื่อง ขวัญเรือนอยากได้อะไรก็จะได้ทุกอย่าง ได้รับความสะดวกสบายและเอาใจตลอดมา ถึงแม้จะมีฐานะดี และขวัญเรือนไม่ต้องรับผิดชอบอะไร แต่ผลการเรียนของขวัญเรือนกลับไม่ดีนัก หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต้องไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน

และวันหนึ่ง พ่อแม่ของขวัญเรือนประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์เสียชีวิตทั้งคู่ หลังจากที่ถูกครอบครัวขาดผู้นำไป กิจการต่าง ๆ ที่เคยรุ่งเรืองเมื่อขาดผู้บริหารกิจการ ทำให้กิจการต่าง ๆ ต้องเลิกล้มและขายกิจการไปในที่สุด ฐานะและความเป็นอยู่ของครอบครัวขวัญเรือนเริ่มขัดสนมากขึ้น

ขวัญเรือนจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจึงไปสมัครงานหลายแห่งแต่เขากลับไม่พอใจกับงานและข้อเสนอเรื่องเงินเดือน และสวัสดิการที่ได้รับ หลังจากที่ได้เลือกได้ทำงานกับบริษัทแห่งหนึ่งเมื่อทำงานได้ 4 เดือน ขวัญเรือนถูกแจ้งจับเนื่องจากยักยอกเงินของบริษัท ไปใช้ส่วนตัว เนื่องจากขวัญเรือนอยากได้อะไร ก็จะยักยอกเงินของบริษัทไปซื้อ และคิดว่าถ้าโบนัสออก จะเอาเงินมาคืน แต่ก็ถูกจับได้เสียก่อน เมื่อถูกจำคุกขวัญเรือนพบว่าตนเองมีความสามารถในการทำอาหาร จึงฝึกหัดวิชาชีพด้านอาหารจนสามารถหารายได้พิเศษขณะจำคุกอยู่ด้วยการเป็นก๊วกในร้านอาหารของเรือนจำ

เมื่อพ้นโทษออกมา ขวัญเรือนได้ไปสมัครเป็นก๊วกที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง และเริ่มมีปัญหา กับหัวหน้างาน เริ่มต่อต้านในจิตใจ รู้สึกคับข้องใจ อดทนต่อคำพูดของหัวหน้าไม่ได้ และเกิดความน้อยใจ ทุกคนในที่ทำงานรู้ว่าขวัญเรือนมีนิสัยไม่อดกลั้น รักความสบาย ฟุ้งเฟ้อ ใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย ทำให้ไม่อยากทำงานที่นี่ และขอลาออกในเวลาต่อมา

หลังจากที่ลาออก ขวัญเรือนได้ไปสมัครงานร้านอาหารหลายแห่งและคิดว่าตนเองมีความสามารถในการด้านการปรุงอาหาร น่าจะได้งานที่สบายกว่านี้ และขวัญเรือนก็ได้ทำงานในร้านอาหารที่กำลังขยายกิจการใหม่ ได้รับเงินเดือนสูงแต่งงานหนัก เพราะบุคลากรน้อย ทำให้ขวัญเรือนได้แต่บ่น ๆ ว่างานหนัก ไม่ค่อยมีเวลาพักผ่อน จนเป็นที่รู้จักกันทั้งที่ทำงาน และขวัญเรือนได้ปรึกษากับเพื่อนสนิทที่อยู่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง และชักชวนให้ไปทำงานด้วยโดยบอกว่า งานไม่หนักนัก น่าจะสบายกว่าอยู่ที่เดิม เมื่อเพื่อนเสนอมาขวัญเรือนลังเลใจ แต่ในที่สุดก็ขอลาออกจากที่ทำงาน

ผู้จัดการร้านอาหารได้รับใบลาออก ซึ่งอ้างว่าจะไปประกอบอาชีพอื่น แต่ผู้จัดการทราบถึงเหตุผลลึก ๆ ของขวัญเรือนดีจึงกล่าวกับขวัญเรือนว่า

“ดิฉันได้รับใบลาออกของคุณแล้ว และก็ทราบเรื่องนี้ดี” ผู้จัดการพูดอย่างเข้าใจ

“ดิฉันเสียสละคุณนะ ความสามารถดี” ผู้จัดการกล่าวเสริม

“ดิฉันขอแนะนำให้คุณอย่างนี้ ร้านอาหารที่เราทำอยู่นี้งานมาก ทุกคนต้องทำงานหนัก แต่คุณมีโอกาสดูรับเงินเดือนขึ้นสูงอีกมาก ถ้าได้ทำต่อไป แต่ถ้าไม่อยากทำอยู่ที่นี่ ร้านอาหารของเรามีสาขาอีกแห่ง มีพนักงานมาก งานไม่มากนัก แต่ต้องเดินทางไปทำงานไกลกว่านี้ ต้องเสียเวลาเดินทางมาก ถ้าอยากย้ายดิฉันก็ยินดี หรือถ้าที่แห่งใหม่ดีกว่า ดิฉันก็ไม่ขัดข้อง แต่เท่าที่ทราบร้านอาหารแห่งใหม่ที่ คุณจะไป ดิฉันไม่แน่ใจในความมั่นคงและรายได้ที่จะได้รับ ดิฉันให้เวลาคุณไปตัดสินใจ”

ใบงานประกอบกิจกรรมครั้งที่ 9

1. ถ้าท่านเป็นขวัญเรือนท่านจะอย่างไร.....
2. ท่านคิดว่าขวัญเรือน มีทางเลือกอย่างอื่นอีกไหม คืออะไร.....
3. ท่านคิดว่าการกระทำของขวัญเรือนก่อให้เกิดผลดีผลเสียอะไร.....
4. ท่านคิดว่าสิ่งที่ขวัญเรือนกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่.....
5. ท่านมีเหตุผลอย่างไรในการเลือกกระทำตามข้อ 1
6. ท่านคิดว่าถ้าขวัญเรือนเลือกกระทำตามที่ท่านเลือกจะมีผลอย่างไรกับชีวิตบ้าง.....
7. ถ้าท่านเป็นเพื่อนของขวัญเรือนท่านคิดจะชักชวนให้ทำเหมือนดังที่ท่านคิดหรือไม่.....

กิจกรรมกระจำนัยม

ครั้งที่ 10

ปัจฉินิเทศ

ชื่อเรื่อง ปัจฉินิเทศ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงลักษณะมุ่งอนาคต
2. สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมกระจำนัยม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลมเข้าหากัน
2. ผู้วิจัยซักถามสมาชิกและทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการมุ่งอนาคต
3. ให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนเองว่าการเข้าร่วมโครงการนี้สมาชิกได้

แง่คิดอะไรบ้างหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้มากน้อยเพียงใด

4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกทุกคนพร้อมมอบของที่ระลึก พุดให้กำลังใจสมาชิกและ

กล่าวปิดการทดลอง

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการซักถามของสมาชิก

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและนักโทษหญิงในกลุ่ม
 2. เพื่อสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้นักโทษหญิงรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น และให้มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม
 3. เพื่อชี้แจงโดยให้นักโทษหญิงทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการฝึกทักษะทางสังคม

โดยใช้เทคนิคแม่แบบ

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษ 6 แผ่น

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองกับสมาชิก
2. ผู้วิจัยแจกกระดาษเปล่าให้นักโทษหญิงทุกคน แล้วให้พับกระดาษให้ได้ 6 ช่อง
3. ให้สมาชิกทุกคนไปสัมภาษณ์สมาชิกเรื่องทั่ว ๆ ไป ให้ครบทุกคน แล้วจดบันทึกลงในช่องที่กำหนดให้ โดยถามคนละ 5 คำถาม
4. เมื่อสัมภาษณ์ครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยจับฉลากสุ่มชื่อสมาชิกขึ้นมา 1 คน แล้วให้สมาชิกในกลุ่มอ่านข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกคนนั้น
5. ดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน
6. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายในการฝึก หน้าที่และบทบาทของนักโทษหญิงที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะทางสังคมโดยใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อเจตคติความขัดแย้งระหว่างบุคคล
7. เปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อสงสัย
8. ผู้วิจัยนัดหมาย สถานที่ วัน เวลา ที่จะพบเพื่อนร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

การประเมินผล สังเกตจากความสนใจ ซักถาม และความร่วมในการทำกิจกรรม

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การคาดการณ์ไกล

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “สี่สับนบนแพรไหม”

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงความหมายของความสามารถในการคาดการณ์ไกล
2. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงข้อดี-ข้อเสีย ของการคาดการณ์ไกลได้

แนวคิด

การคาดการณ์ไกลเป็นการคาดการณ์เป้าหมายของตนเองไว้ล่วงหน้าซึ่งก่อให้เกิดผลดีหลายประการที่ทำให้บุคคลได้เห็นเป้าหมายของตนเองอันจะนำไปสู่การวางแผนและการปฏิบัติต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวิดีโอ
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกเพื่อเข้าสู่หัวเรื่องการคาดการณ์ไกล
2. ขั้นเสนอแม่แบบ
ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่อง “สี่สับนบนแพรไหม” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวิดีโอ
3. ขั้นสรุป
ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเอง ตามประเด็นที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการคาดการณ์ไกล
- 3.3 คุณคิดที่จะทำตามอย่างแม่แบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

กรณีตัวอย่างเรื่อง “สีสันบนแพรไหม”

(จากสารคดี ชุดชีวิตต้องสู้ ของกรมวิชาการ)

ในวัยเด็กของศักดิ์จิระ เวลาพ่อซื้อกับข้าวกลับบ้านหลายอย่างจะหมายถึงวันเงินเดือนออกของข้าราชการ ซึ่งพี่สาวจะบอกว่าดิโตขึ้นจะรับราชการเหมือนพ่อ แต่ศักดิ์จิระเห็นว่าไม่ดี เพราะปลายเดือนก็ต้องท้องแห้งทุกที ซึ่งพ่อเห็นด้วยกับศักดิ์จิระ และบอกว่าควรหาทางทำอาชีพดี ๆ ที่ไม่ต้องรับราชการ ศักดิ์จิระชอบวาดรูป แต่พี่สาวเชื่อว่าจะต้องเป็นจิตรกรไว้แน่ ศักดิ์จิระชอบวาดรูปและส่งภาพเข้าประกวดหลายครั้ง เมื่ออามาที่บ้านและเห็นรูปภาพของศักดิ์จิระก็ชอบ และจ้างให้วาดภาพวัวให้ เงินค่าจ้างนั้นถือเป็นแรงบันดาลใจให้ศักดิ์จิระคิดจะประกอบอาชีพเกี่ยวกับการวาดภาพในอนาคต แม้ว่าแม่ของศักดิ์จิระอยากให้รับราชการก็ตาม ดังนั้น ศักดิ์จิระจึงเลือกเรียนแผนกช่าง และสามารถเรียนได้คะแนนดี พร้อมกันนั้นศักดิ์จิระยังร่วมกับเพื่อนพิมพ์ลายบนเสื้อขายอีกด้วย แม้จะเรียนด้วยหารายได้พิเศษด้วย ศักดิ์จิระยังคงขยันอ่านหนังสือเพื่อจะสอบเข้าคณะมัณฑนศิลป์ สาขาออกแบบภายใน และยังตั้งความหวังไว้ว่าจะต้องสอบเข้าให้ได้ ผลสอบออกมาศักดิ์จิระสอบเข้าไม่ได้ เขารู้สึกเสียใจมากกับความผิดหวังครั้งแรกแต่ก็ไม่ละความพยายาม หันไปศึกษาที่วิทยาลัยช่างศิลป์แทนต่ออีก 5 ปี และเรียนต่อคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จนจบการศึกษา เมื่อจบแล้วยังหางานทำไม่ได้ ศักดิ์จิระก็ออกแบบลายผ้าแล้วไปจ้างคนลงสี แล้วนำไปขายในกรุงเทพฯ พี่สาวถามว่า การค้าขายเป็นอย่างไรบ้าง ศักดิ์จิระบอกว่า พอขายได้ แต่บางเดือนก็ไม่พอใช้ต้องขอพ่อแม่ พี่สาวบอกว่าเงินสู้งานรับราชการไม่ได้ ยังแบ่งเงินให้พ่อแม่ใช้ด้วย และบอกให้ศักดิ์จิระไปสมัครงานที่บริษัท ชินวัตร ตำแหน่งงานพนักงานวาดลายผ้า ศักดิ์จิระตกลงใจไปสมัครและได้ทำงานในด้านออกแบบลายผ้า การทำงานของศักดิ์จิระก้าวหน้าจนเป็นถึงหัวหน้าแผนก เมื่อเพื่อนของศักดิ์จิระมาหาพร้อมชวนตั้งบริษัทเกี่ยวกับงานออกแบบภายใน ศักดิ์จิระตกลงที่จะร่วมกับเพื่อนเพราะเป็นสิ่งที่ศักดิ์จิระคาดหวังไว้ในวัยเด็ก ศักดิ์จิระเปิดบริษัท ขบาคิก ขายสินค้าตกแต่งบ้าน ออกแบบลายบนปลอกหมอน ผ้าคลุมเตียง ผ้าพันคอ ฉากกั้นห้อง ฯลฯ โดยออกแบบและตัดเย็บด้วยฝีมือปราณีต แม้จะมีผู้ลอกเลียนแบบ แต่ศักดิ์จิระก็ไม่เคียดแค้น กลับถือเป็นแรงบันดาลใจให้สร้างสรรค์ลายใหม่ ๆ จะได้นำหน้าต่อไป ช่วงเวลาว่างชอบเที่ยวธรรมชาติ 1 เพราะถือว่าเป็นการพักผ่อนจริง ๆ และทำให้รู้สึกสดชื่น นอกจากนี้ยังมีส่วนทำให้เกิดแนวคิดสร้างสรรค์งานต่อไปด้วย ศักดิ์จิระให้แนวคิดการประกอบอาชีพอิสระว่า ทำในสิ่งที่ตนคาดหวัง เพราะในวัยเด็กชอบงานศิลปะและได้ตั้งใจว่า จะไม่ประกอบอาชีพรับราชการแต่อยากทำงานศิลปะของตนเอง นอกจากนี้ยังคิดว่าอีก 1 ปี ข้างหน้าจะขายโรงงาน และจุดมุ่งหมายต่อไปจะเน้นหนักที่การส่งออก

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “พะเยาว์เบเกอร์รี่”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงลักษณะและความสำคัญของการวางแผนเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

2. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบวิธีการในการวางแผนเป้าหมายในการประกอบอาชีพ
แนวคิด

การคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ เป็นการวางแผนเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพของตนเองเอาไว้ก่อน ซึ่งหากบุคคลได้มีการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพไว้ล่วงหน้า ก็จะสามารถกำหนดเป้าหมาย และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตได้
สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวีดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ชำนาญ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามสมาชิกเกี่ยวกับการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ

2. เสนอแม่แบบ

ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “พะเยาว์เบเกอร์รี่” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวีดีโอ

ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. สรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่ตั้งไว้

ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการคาดการณ์ไกลเกี่ยวกับอาชีพ

3.3 คุณคิดจะกระทำตามแม่แบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กรณีตัวอย่างเรื่อง “พะเยาว์เบเกอร์รี่”

(จากสารคดี ชุดชีวิตต้องสู้ ของกรมวิชาการ)

(หน้าจอขึ้นตัวหนังสือ) คนทุกคนมีชีวิต มีจิตใจ มีความใฝ่ฝัน แต่ชีวิตจะเติมชีวิตก็ต่อเมื่อได้ไขว่คว้าเอาฝันนั้นมาสู่เรา ด้วยคุณธรรม ด้วยความขยัน ด้วยความอดทน ที่สำคัญที่สุด ชีวิตต้องสู้

พะเยาว์เป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่งในครอบครัวที่พ่อแม่ค้าขาย หลังจากจบ ป.7 ก็ไม่ได้เรียนต่อ เพราะบ้าน ไม่มีคนช่วยค้าขาย ทำให้พะเยาว์ชอบค้าขาย และอยากมีร้านค้าเป็นของตนเอง เมื่อช่วยพ่อแม่ค้าขาย ก็ขายด้วยความขยันขันแข็ง อดทนสู้งาน ทั้งงานที่ค้าขายที่บ้านและขายขมนนอกบ้าน จนพี่สาวเปิดร้านเสริมสวย พะเยาว์ก็มาช่วยพี่สาว รวมทั้งเรียนรู้ทางด้านสระซอย ตัดผม และไปเรียนเพิ่มเติมในช่วงนี้พะเยาว์รู้สึกว่าเป็นธุรกิจที่ดี พอพี่สาวแต่งงาน พะเยาว์ก็ทำร้านต่อในขณะที่พะเยาว์ทำร้านเสริมสวย พะเยาว์ก็ยังช่วยเอาขนมของพ่อแม่มาวางขายที่ร้านด้วย ต่อมาพะเยาว์แต่งงานกับครู ก็ต้องเลิกทำร้าน แล้วย้ายตามสามีไปอยู่ที่สุพรรณบุรี และเปิดร้านเสริมสวยอีก 1 ปี สามีก็มาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ พะเยาว์ต้องตามเข้ากรุงเทพฯ ด้วย ช่วงนี้การเงินฝืดเคืองมากเพราะสามีต้องใช้จ่ายค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายลูก ๆ พะเยาว์ต้องใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดด้วยความยากลำบาก เมื่อทำร้านเสริมสวย ตอนช่วงแรกคนไม่เชื่อมือ ก็ไม่ค่อยมีคนทำ พี่สาวจึงออกทุนทำขนมให้ โดยให้อุปกรณ์ทำขนม พะเยาว์ทำขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อสามีเรียนต่อปริญญาโท และพะเยาว์มีลูก 3 คน ทำให้การเงินยิ่งลำบาก ขนมที่พะเยาว์ทำเสร็จไม่มีที่วางขาย เมื่อไปขอเช่าหน้าร้านก็ถูกปฏิเสธหลาย ๆ เจ้าที่ไม่รับฝากขนมทำให้ขายไม่ได้ เมื่อสามีเรียนจบและสอบเข้ากระทรวงมหาดไทยได้และย้ายไปอยู่ที่กำแพงเพชร พะเยาว์จึงเริ่มทำขนมอย่างจริงจัง พะเยาว์คิดว่านอกจากคนกินจะชอบขนมรสดีแล้วก็ชอบของสดใหม่ ยิ่งออกจากเตามีกลิ่นหอมเนย หอมกรุ่นจากเตาใหม่ ๆ การสร้างงานด้วยการเปิดร้านเบเกอร์รี่จึงน่าจะเป็นลู่วางใหม่ พะเยาว์จึงเรียนรู้ตำราใหม่ ๆ และทดลองทำขนมใหม่ ๆ ให้ลูกค้าชิมก่อน และถามถึงความต้องการของลูกค้ารับฟังความคิดเห็นของลูกค้าช่วงแรกลำบากทำเสร็จแล้วต้องขี่จักรยานไปขายที่ตลาดแต่เมื่อลูกค้าติดใจฝีมือและถูกอภัยขาย พะเยาว์ก็เปิดร้านเบเกอร์รี่โดยเลือกทำเล ว่าควรอยู่ใกล้ตลาด แหล่งชุมชน และควรปรับปรุง แต่งรส พิถีพิถันกับรสชาติเสมอ พะเยาว์เลือกเปิดร้านใกล้แหล่งท่องเที่ยวของเมืองกำแพงเพชร นอกจากนี้พะเยาว์เห็นว่ายังไม่มีร้านอาหารแบบคาเฟ่ แม้ในเมืองก็หาร้านแบบนี้ยาก พะเยาว์จึงขยายร้านออกไปอีก 2 ห้อง ขายอาหารในห้องแอร์ นอกจากนี้หากมีผู้มาฝากขายขนมอื่น ๆ พะเยาว์จะรับฝากอย่างเต็มใจด้วย

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง การกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพ

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “ผู้แล้วรวย จากแม่ค้าขายของชำ ผู้เจ้าของกิจการฟาร์มไก่พื้นบ้าน”

จุดมุ่งหมาย

1. ทราบถึงลักษณะและวิธีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเอง
2. สามารถกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเองได้

แนวคิด

การกำหนดเป้าหมาย เกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับ
ความสามารถความสนใจของตนเอง ตลอดจนจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวีดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามสมาชิกเรื่องการวางแผนเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในการ
ประกอบอาชีพ

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเรื่อง “เป้าหมายของกันยา” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวีดีโอ ใช้

เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่ตั้งไว้

ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่ว่าการประกอบอาชีพในอนาคตควรต้องมี

การกำหนดเป้าหมาย

3.3 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กรณีตัวอย่างเรื่อง “ผู้แล้วรวยจากแม่ค้าของชำสู่ฟาร์มไก่พื้นบ้าน”

สัมภาษณ์คุณสุนีย์ ตรียางกูรศรี โดยคุณดำรง พุฒตาล ในรายการผู้แล้วรวย

คุณสุนีย์ ต้องช่วยพ่อแม่ขายของชำตั้งแต่ตอนเด็ก ๆ พอมาถึงอายุ 15 ปี พ่อก็เสียชีวิต ทำให้คุณสุนีย์ต้องออกจากโรงเรียนมาช่วยแม่ทำงานจนถึงอายุ 24 ปี ก็แต่งงานแล้วมาอยู่กับสามีที่อุบลราชธานี เปิดร้านขายวิทยุเพราะสามีเรียนมาทางด้านวิทยุ ช่วงแรกขายดีแต่เมื่อจอมพลถนอมกิตติขจร สั่งปิดรายการวิทยุทำให้ขายไม่ดีเพราะว่ามีแต่รายการข่าว จากนั้นคุณสุนีย์ เห็นว่าอยู่ใกล้ตลาดจึงเริ่มขายเมล็ดพันธุ์ผัก โดยเริ่มจากการลองผิดลองถูก คุณสุนีย์เปิดร้านสี่สี่และคอยสังเกตคนที่เดินผ่านไปมาหน้าร้านซึ่งคุณสุนีย์จะทักทายและถามถึงความต้องการของคนที่มาตลาดและอาสาช่วยซื้อของให้ในราคาที่ถูกลง เนื่องจากคุณสุนีย์เคยขายของชำจึงทำให้ทราบว่าซื้อของได้ที่ไหน และต่อมาเห็นว่าคนต้องการซื้อปุ๋ยมาก จึงสั่งปุ๋ยมาขายด้วย เมื่อคลอดลูกคนที่สองคุณสุนีย์ ตกเลือดเพราะว่ารกพันไข่สันหลัง ทำให้เกือบเอาชีวิตไม่รอด พอรักษาตนเองหายดีแล้วก็พบว่าลูกเป็นไวรัสในตับต้องผ่าตัด ซึ่งตอนนั้นต้องใช้เงินรักษามาก ทำให้คุณสุนีย์ คิดว่าจะต้องหางานที่ทำแล้วได้เงินมาก ๆ คุณสุนีย์ เห็นว่าหลังร้านเป็นตลาดมีคนงานผ่านไปมามาก ก็นำเสื้อโหลมาขาย เมื่อกิจการเริ่มอยู่ตัว ครอบครัวทางคุณสุนีย์ประสบปัญหาล้มละลาย คุณสุนีย์นำทองที่สะสมทั้งหมดให้ทางบ้านขายพร้อมกับเริ่มทำงานอย่างเดียว ทำตั้งแต่เช้าจนค่ำ ค่ำจนเช้า คิดอยากจะรวย อยากจะไปข้างหน้าอย่างเดียว และยังคิดว่าเมื่ออยู่กับสามี และทำอะไรก็ต้องเกรงใจ เพราะทุกคนกินกงสี(กองกลาง) จะต้องมีคนเสียสละจึงทำให้คิดว่าเราควรเริ่มจากตัวเราเอง ขณะที่ลูก 4 คน ไปเรียนที่กรุงเทพฯ กันหมด ก็อยากเพิ่มอาชีพเพื่อให้ลูกสามารถกลับมาทำงานนี้ได้ จึงเห็นว่าการเลี้ยงสัตว์เป็นธุรกิจที่กว้างสามารถใช้วัตถุดิบพื้นเมืองท้องถิ่นของเราได้ และสามารถนำมาใช้ทำอาหารสัตว์ก็วางแผนเปลี่ยนอาชีพมาเลี้ยงไก่ โดยเริ่มจากกิจการเล็ก ๆ ดำเนินกิจการมาเรื่อย ๆ เมื่อมีบริษัทยักษ์ใหญ่มาทุ่มตลาดขายราคาต่ำกว่า ทำให้ผู้ค้าไกรายย่อยปิดกิจการไปหลายราย แต่คุณสุนีย์ ก็หาทางออกโดยการขายออกต่างจังหวัดไกล ๆ ทำให้กิจการอยู่ได้ แต่ต่อมาเจอปัญหาลูกไก่ไม่ปกติอีกเลยทำให้คิดว่าน่าจะทำฟาร์มพ่อแม่พันธุ์และทำให้ครบวงจร จึงเริ่มวางแผนสร้างฟาร์มพ่อแม่ไก่ฟาร์มไก่กระทรง โครงการไก่ประกันราคา และวางแผนว่าถ้าลูก ๆ เรียนจบกลับมาก็จะสร้างโรงงานชำแหละไก่และโรงงานสกัดน้ำมันรำไว้ในโรงงาน โรงเชือดและโรงเชือดส่งออก โรงตรวจสอบสุขภาพในโรงงานและควบคุมโรงงาน โดยให้ลูกทั้ง 4 คน ดูแลตามที่ได้เรียนมา ปัจจุบัน บริษัทคุณสุนีย์เป็นบริษัทค้าไก่ที่ครบวงจรมูลค่ากว่าพันล้านบาท ถึงแม้งานของคุณสุนีย์จะยุ่ง คุณสุนีย์ก็ยังใฝ่หาความรู้ให้ตนเอง โดยเรียน กศน.จนจบ ม.3 และให้เลขาฯ ช่วยสอนภาษาอังกฤษเวลานั่งอยู่ภายในรถไปตามที่ต่าง ๆ และหัดเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง การวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
เวลา 50 นาที
แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “นักเทคโนโลยีเกษตรพื้นบ้าน”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบถึงความหมายและความสำคัญของการวางแผน
2. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการและขั้นตอนในการวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

แนวคิด

การวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ คือ การวางแผนวิธีการดำเนินการในการที่จะประกอบอาชีพในอนาคต โดยมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน เริ่มจากการหาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับอาชีพที่ต้องการ การหาแหล่งเงินทุน การฝึกความชำนาญในอาชีพที่จะประกอบในอนาคต อันจะเป็นแนวทางในการพิจารณาในการเลือกและตัดสินใจเลือกอาชีพที่จะประกอบได้

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวิดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา
4. การฉายหนังสือพิมพ์
5. สบู่ 2 ก้อน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามสมาชิกเกี่ยวกับการวางแผนในการประกอบอาชีพ

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยจับสลากแบ่งสมาชิก เป็น 3 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษหนังสือพิมพ์กลุ่มละ 1

คู่ ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนว่าจะฉีกกระดาษให้เป็นรูปช้าง ซึ่งมี วง หาง ลำตัว และขา 4 ขา พร้อมกันได้อย่างไร ให้เวลาปรึกษา 2 นาที

2.2 ผู้วิจัยเริ่มให้สมาชิกช่วยกันฉีกกระดาษโดยใช้เวลาประมาณ 3 นาที กลุ่มไหนมี

ส่วนประกอบของช้างมากที่สุด จะได้รับรางวัล เป็นสบู่ 2 ก้อน

2.3 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “นักเทคโนโลยีเกษตรพื้นบ้าน” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวิดีโอ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่ตั้งไว้ดังนี้

3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการวางแผนก่อนประกอบอาชีพ

3.3 การกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบ, เกมฝึกกระดาน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

กรณีตัวอย่างเรื่อง “นักเทคโนโลยีเกษตรพื้นบ้าน” (จากสารคดี ชุด ชีวิตต้องสู้ ของกรมวิชาการ)

คุณสิงหนาท แสงประทุม เป็นคนชอบประดิษฐ์คิดค้นตั้งแต่วัยเด็ก แม้ว่าครอบครัวยากจน ได้เรียนหนังสือจบชั้นประถม 7 แต่ก็เพียรพยายามศึกษาด้วยตนเองมาตลอดอาจจะเป็นเพราะมีพรสวรรค์ด้านนี้บวกกับพรแสวง ความเป็นคนที่ไม่เคยหยุดคิดถึงเหตุและผลของเครื่องยนต์กลไกแต่ละชนิด ทำให้คิดค้นอะไรได้มากมายจนได้รับฉายานักเทคโนโลยีเกษตรพื้นบ้าน แม่ของคุณสิงหนาทเล่าว่า ตอนเด็กบ้านฐานะยากจนมาก คุณสิงหนาทหลังจากจบประถม 7 ก็ช่วยพ่อซ่อมเครื่องยนต์ พ่อเห็นว่าชอบทางนี้ก็ส่งให้เรียนซ่อมเครื่องยนต์ระยะสั้นที่กรุงเทพฯ แม้จะเรียนระยะสั้น คุณสิงหนาทก็ได้พิสูจน์ให้ครูผู้สอนเห็นถึงความสามารถทางด้านเครื่องยนต์อย่างแท้จริง เมื่อถึงวัยเกณฑ์ทหาร และมีความสามารถทางด้านเครื่องยนต์จึงถูกเลือกให้มาประจำบนเรือ วันหนึ่งเครื่องยนต์ขัดข้อง ไม่มีใครซ่อมได้ คุณสิงหนาทจึงรับอาสาซ่อมและสามารถซ่อมได้ ตั้งแต่วันนั้นก็ได้รับมอบหมายให้ดูแลเครื่องยนต์บนเรือ และได้รับรางวัลทหารเกียรติยศดีเด่น แสดงถึงความตั้งใจจริงในการทำหน้าที่ของเขา หลังจากปลดประจำการ ช่วง 4-5 ปี ได้เปลี่ยนงานหลายครั้ง ไม่ทำให้ตนเองดีขึ้น เมื่อพ่อเสียชีวิต และทิ้งสวนยางพาราไว้ 20 ไร่เศษ คุณสิงหนาทจึงตัดสินใจเป็นเกษตรกรเต็มตัว และคิดว่าชีวิตและอนาคตของตนเองต้องขึ้นอยู่กับสวนยางพารา คุณสิงหนาทจึงศึกษาความรู้เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าอบรม ดูงาน อ่านหนังสือ ถามผู้รู้ ทุกสิ่งที่จะเพิ่มพูนให้ได้ความรู้ วันหนึ่งมีพ่อค้ามาบอกว่า ถ้าสามารถทำยางให้เป็นสีเหลืองได้ จะให้ราคาเพิ่มขึ้น เพราะแต่เดิมสีกระด้างทำให้ราคาไม่ดี เขาจึงคิดค้นวางแผน มุ่งมั่นทดลอง อดสาหัสและใช้เวลา 1 เดือนเต็ม ๆ จึงประสบความสำเร็จ และแพร่สูตรการทำยางแก้วให้เพื่อนบ้านในหมู่บ้าน เพราะเป็นคนไม่หวงวิชา ทำให้ได้รับรางวัลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในสาขากลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและการรวมกลุ่มการขายยาง และคุณสิงหนาทก็กลายเป็นวิทยากร นอกจากนี้คุณสิงหนาทยังได้ใช้ความสามารถทางด้านเครื่องยนต์ คิดค้นประดิษฐ์ เครื่องรีดยางโดยใช้วัสดุของเหลือใช้มาดัดแปลง สามารถรีดยางได้รวดเร็วและใช้คนเพียง 2 คน สามารถทุ่นแรงได้มาก นอกจากนี้ยังค้นพบยางที่มีคุณภาพสูง ที่ได้จากการสังเกตยางในสวนของตนเอง และได้ขยายพันธุ์แจกจ่ายให้เพื่อนบ้านอีก ทำให้ชาวบ้านพากันตั้งชื่อยางพันธุ์นี้ว่ายางพันธุ์สิงหนาท นอกจากนี้เมื่อเห็นที่ยังว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์ก็ค้นคว้า ปลูกกะทกรกฝรั่งแซมต้นยาง และนำมาทำคั้นน้ำกะทกรกขายทำให้มีรายได้พิเศษซึ่งค่อนข้างดี แต่กว่าจะเป็นได้ก็เพียรพยายามหาข้อมูล ดูงาน การติดตามอ่านหนังสือ และติดต่อโรงงานรับซื้อ ซึ่ง เป็นการทำงานอย่างมีแผน อันเป็นอุปนิสัย แม้ว่าบางทีจะไม่ประสบผลสำเร็จ แต่ก็คิดว่าผิดเป็นครูทำให้พยายามเอาชนะอุปสรรคนอกจากนี้ยัง

ปลูกทุเรียน เงาะ ได้ผลดีเพราะทำตามวิชาการและไม่เคยหยุดแสวงหาความรู้ ทำอย่างตั้งใจจริง เป็น นักคิด นักค้น นักทดลอง และยังประดิษฐ์ เครื่องให้น้ำอัตโนมัติ ทำจากวัสดุเหลือใช้ หาได้ง่าย ลง ทุนน้อย โดยยึดหลัก สร้างง่าย ใช้ได้ผล เครื่องแพงก็ปรับปรุงมาเรื่อย จนราคาถูกลง แม้จะใช้เวลานาน แต่ก็อุตสาหกรรมเกษตร ไม่ย่อหื้อต่ออุปสรรค นอกจากนี้ยังได้เผยแพร่ให้เพื่อนบ้านได้ใช้อีกด้วย แม้ จะเรียนจบประถม 7 แต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การมุ่งมั่นคำนึงถึงเหตุและผลสู่การค้นคว้าอย่างจริง จัง รู้จักค้นคว้าทดลองเพื่อนำสิ่งที่ดีกว่าสู่โลกเกษตรกร นำมาซึ่งความสำเร็จที่น่าอัศจรรย์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การพิจารณาและความสนใจของตนเอง

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “ปั้นดินให้เป็นรถยนต์”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบความหมายของความสามารถและความสนใจของตนเอง
2. เพื่อพิจารณา ตระหนัก และเห็นคุณค่าความสามารถและความสนใจของตนเอง

แนวคิด

การรู้จักตนเองถึงคุณลักษณะของตัวเองในด้านอุปนิสัย ความชำนาญ ค่านิยม ความสามารถ และความสนใจเกี่ยวกับอาชีพจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการตัดสินใจเลือกอาชีพ และจะเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในอนาคต

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวิดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณาความสามารถและความสนใจของตนเองเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “ปั้นดินให้เป็นรถยนต์” โดยให้สมาชิกดูจาก

แม่แบบวิดีโอ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่กำหนดไว้ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการพิจารณาความสามารถและความสนใจของตนเองใน

การประกอบอาชีพ

3.3 การกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กรณีตัวอย่างเรื่อง “ปั้นดินให้เป็นรถยนต์”

(จากสารคดี ชุด ชีวิตต้องสู้ ของกรมวิชาการ)

คุณไพบูลย์ ในวัยเด็กเป็นคนที่ชอบรถยนต์มาก อยากขับรด อยากซ่อมรด โดยชอบนำดินเหนียวมาปั้นเป็นรถยนต์ เสมอ ๆ แต่พ่อของคุณไพบูลย์บอกว่าเรามีอาชีพทำนา ถ้าไม่ทำนาจะทำอะไรกิน คุณไพบูลย์ต้องช่วยพ่อแม่ทำนาตั้งแต่วัยเด็ก แม้จะได้เรียนหนังสือแต่ก็ต้องช่วยทางบ้านทำงานอย่างหนัก แต่ก็ไม่เคยย่อท้อ จุดเริ่มต้นที่ทำให้ชอบรถยนต์เพราะวันหนึ่งพ่อพาเข้าไปในตลาดรถยนต์ เมื่อเห็นรถยนต์ทั้งหลายจึงทำให้อยากรู้ว่า ทำไมรถจึงวิ่งได้ และอยากจะทำได้ เมื่อจบชั้น ป.4 ไม่ได้เรียนต่อเพราะฐานะยากจน จึงไม่อยู่กับญาติที่ทำร้านซ่อมรถจักรยาน เมื่ออยู่ที่ร้านนี้คุณไพบูลย์เรียนรู้งานทุกอย่างเกี่ยวกับจักรยาน และใช้เวลาเพียง 1 ปี ก็สามารถเป็นช่างซ่อมจักรยานคนหนึ่งที่มีความสามารถ คุณไพบูลย์ได้ออกไปทำงานร้านจักรยานอีกแห่งหนึ่ง ทำงานด้วยความขยัน อดทน เก็บเงินเพื่อจะกลับมาเปิดร้านซ่อมจักรยานเป็นของตนเอง เมื่อเก็บเงินได้ถึง 800 ร้อยบาทก็นำกลับมาเปิดร้านซ่อมจักรยานที่บ้าน กิจการดีพอสมควร คุณไพบูลย์ทำงานจนสามารถเก็บเงินได้ถึง 6,000 บาท ก็นำเงินนี้ไปเรียนซ่อมรถยนต์ เมื่อเรียนจบก็ออกมาพร้อมกับเพื่อนทำงานเป็นคนซ่อมเครื่องยนต์ โดยทำงานและคิดว่าเป็นการลองสนามประมาณ 1 ปี ก็มาเป็นลูกจ้างอยู่ร้านซ่อมรถยนต์ ทำงานได้ 4-5 ปี ก็เปลี่ยนมาทำงานร้านซ่อมอีกร้านหนึ่งที่มีการซ่อมรถยนต์แบบครบวงจร คุณไพบูลย์เรียนรู้งานทุกอย่างเกี่ยวกับการซ่อมรถยนต์ รวมถึงการปะผุ ทำสีรถ จนกระทั่งเก็บเงินได้ 20,000 บาทก็มาเปิดกิจการโดยเช่าห้องเปิดร้านซ่อมรถยนต์ เมื่อกิจการดีขึ้นเรื่อย ๆ และมีครอบครัว ก็ไปซื้อที่ดิน และขยายกิจการออกไปพัฒนาเป็นอู่ซ่อมรถยนต์ ไพบูลย์การช่าง และบริการด้วยอัธยาศัย และความซื่อสัตย์ ไม่ทอดทิ้งเมื่อมีอุปสรรค

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การพิจารณาทางเลือกและการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “คุณบุญส่ง แซ่ลี”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อทราบผลดี-ผลเสียของทางเลือกในแต่ละทางเลือก
2. เพื่อทราบถึงความสำคัญและสามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกได้

แนวคิด

การพิจารณาถึงผลดีผลเสียของอาชีพแต่ละอาชีพ มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งจะทำให้บุคคลเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวีดีโอ
2. บัตรงานสำหรับการอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มสมาชิกเกี่ยวกับการพิจารณาทางเลือกและการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

2. ขั้นเสนอแม่แบบ

ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “คุณบุญส่ง แซ่ลี” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวีดีโอใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่ตั้งไว้ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการพิจารณาทางเลือกและการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

เหมาะสม

3.3 การกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กรณีตัวอย่างเรื่อง “คุณบุญส่ง แซ่ลี”

(จากสารคดีชุดชีวิตต้องสู้ ของกรมวิชาการ)

ในวัยเด็กคุณบุญส่ง ครอบครัวยากจน พ่อแยกทางกับแม่ และคุณบุญส่งต้องอยู่กับแม่ซึ่งเดินทางมาตั้งรกรากที่เชียงราย ในการเรียนมัธยมปลายคุณบุญส่งสนใจเรียนวิชาชีพ ซึ่งมีหลายวิชาชีพคุณบุญส่งก็เรียนทั้งหมด เช่น ช่างยนต์ ช่างโลหะ ช่างไม้ ก่อสร้าง เขียนแบบ และเมื่อคุณบุญส่ง เรียน ชั้น มศ. 4 ก็คิดว่าอยากประกอบอาชีพเพราะมีความรู้เรื่องช่างพอสมควร และคิดว่าเรียนวิชาสามัญ ก็คงเรียนไม่ไหวเพราะมีความรู้เรื่องช่างมากกว่า จึงตัดสินใจลาออก อาชีพที่ตั้งใจคือ อาชีพบริการ หรือ ค้าขาย หลังจากลาออกมา เมื่อรู้ว่าจะมีการเดินไฟฟ้าเข้าหมู่บ้าน คุณบุญส่งก็ไปรับจ้างเดินสายไฟฟ้าเพราะมีความรู้ด้านนี้ เมื่องานเดินสายไฟฟ้าลดลงก็ต้องหาอาชีพอื่นทำ ก็ได้ความคิดจากเพื่อนว่าควรลงทุนเลี้ยงไก่ เมื่อทดลองทำตอนแรก ได้กำไรพอสมควร แต่เมื่อระยะหลัง ๆ คนในหมู่บ้านมีการเลี้ยงไก่มากขึ้น ราคาไก่ลดลงมาก ก็เลยคิดว่าควรหยุดไปก่อน และคิดว่าคงยึดถือเป็นอาชีพตลอดไปไม่ได้ ตัดสินใจไปค้าขาย เพราะตอนเลี้ยงไก่ก็อาศัยเวลาว่างช่วงเช้าไปขายรองเท้าฟองน้ำตามตลาดเร่ ก็มีกำไรดี จึงหันมาทำการค้าขายของประเภทนี้ และเริ่มขยายไปขายของอย่างอื่นด้วยเช่น เสื้อผ้า อาหารกระป๋อง เมื่อเก็บเงินได้พอสมควรก็ไปซื้อรถกระบะบรรทุกของไปขายที่ไกล ๆ ทำงานมาได้ประมาณ 2-3 ปี ตลาดเริ่มแคบลง และคิดว่าถ้าขายต่อไปอย่างนี้ก็หาจุดหมายไม่แน่นอน และไม่ได้อยู่กับครอบครัว เมื่อเห็นข้างบ้านทำเหล็กขาย คุณบุญส่งสนใจ และประกอบกับมีความรู้ด้านนี้มาอยู่แล้วก็สนใจที่จะศึกษางานด้านนี้เพิ่มเติม และลองเปิดร้านขายเหล็ก เมื่อเห็นว่าตลาดที่จังหวัดที่ตนอยู่แคบก็ตัดสินใจย้ายไปอยู่เชียงราย ทำกิจการเหล็ก ด้วยความขยัน อดทน และติดต่อกับผู้รับเหมาทำให้กิจการดำเนินไปด้วยดี จนทำให้สามารถมีบ้าน มีรถ และชอบงานบริการ ค้าขายอยู่แล้วก็วางโครงการด้านการท่องเที่ยวโดยซื้อรถตู้รับอากาศรับนักท่องเที่ยวซึ่งก็ดำเนินไปด้วยดี

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ความเพียรพยายาม

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “สู้แล้วรวย จากแม่ค้าเร่เร่สู่เจ้าของกิจการเรือนไทยเงินล้าน”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของความเพียรพยายาม
2. เกิดความสามารถและค่านิยมในการปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมาย

แนวคิด

ความเพียรพยายาม คือ ความขยันหมั่นเพียร หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายามอดทน ไม่ท้อถอย ไม่ท้อถอยในสิ่งที่ตนเองได้เลือก ได้วางแผนไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคต แม้จะต้องใช้ระยะเวลานานหรือต้องกระทำเป็นจำนวนหลายครั้งก็ไม่ละความพยายาม เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวิดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามสมาชิกเกี่ยวกับความเพียรพยายาม

ขั้นเสนอแม่แบบ

ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “สู้แล้วรวยจากแม่ค้าเร่เร่สู่เจ้าของกิจการเรือนไทยเงินล้าน” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวิดีโอ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองในประเด็นที่ตั้งไว้

ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับความเพียรพยายามในการประกอบอาชีพ

3.3 การกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กรณีตัวอย่างเรื่อง “ผู้แล้วรวย จากแม่ค้าเรือเร่สู่เจ้าของกิจการเรือนไทยเงินล้าน”
(สัมภาษณ์คุณสำรวย สุขรวยเจริญ โดย คุณดำรง พุฒตาล ในรายการ ผู้แล้วรวย)

คุณสำรวย สุขรวยเจริญ มีพ่อเป็นอาแปะติดยา มีแม่สติไม่ดี ในวัยเด็กแม่จะถูกเพื่อนบ้าน ตะโกนไล่บ้าง ข้างหินไล่บ้าง คุณสำรวยยังเด็กและต้องไปช่วยพี่ทำงานที่โรงงานอิฐตั้งแต่ยังไม่เข้าเรียน ต้องแบกหาม ย่ำดิน เมื่อถึงวัยเข้าโรงเรียน ไม่มีเสื้อผ้านักเรียนใส่ ต้องขอยืมเสื้อผ้าจากเพื่อนที่สนิทกันใส่ไปโรงเรียน พอกลับจากโรงเรียนก็ชักคิ่น แต่คุณสำรวยจะไปเรียน 1 วัน หยุด 3 วัน เพื่อไปช่วยพี่ทำงานโรงงาน พอมาถึง 6 ขวบ แม่ก็เสียชีวิต เพราะไม่มีเงินรักษา บ้านหลังคาก็รั่วพอฟฝนตกหนัก ๆ ก็จะเอากล่องมาคลุมหัวไว้ แม้จะไม่ได้ไปเรียนสม่ำเสมอแต่ไม่เคยสอบตก ถึงหนังสือไม่มีอ่าน ก็ไปอาศัยฟังเพื่อนท่องหนังสือเวลาใกล้สอบ โดยบอกให้เพื่อนช่วยอ่านดัง ๆ แล้วจำเอา รองเท้าก็ไม่มีใส่ไปเรียน ข้าวก็ไม่ค่อยมีกิน เวลาซื้อข้าวก็ต้องหุงเป็นข้าวต้ม ต้มเสร็จต้องรอให้อืดแล้วเติมน้ำ จะได้มีข้าวกินเยอะ ๆ เมื่อโตเป็นสาวก็ถูกขูดและต้องอยู่กับผู้ที่ขูดอย่างสามีภรรยา ก็ต้องอยู่บ้านสามีและก็ต้องช่วยญาติสามีทำนา และยังถูกค่อนข้างดว่ามีแต่ตัว สามีชอบเล่นหวย กินเหล้า เจ้าชู้ เมื่อเห็นว่าอยู่กับสามีไม่มีเงินเลย ก็กลับไปบ้านทำงานโรงอิฐ ยังพอมีเงินบ้าง จึงขอสามีกลับมาทำงานที่บ้าน ทำงานโรงอิฐจนสามารถเก็บเงินซื้อทองได้ 1 บาท ญาติสามีก็ชวนไปลองเรือขายของชำ คุณสำรวยจึงขายทองนำเงินมาซื้อเรือแล้วเหมาของชำโดยขอเชื่อไว้ก่อน ลองขายพอขายกลับก็ซื้อมะพร้าวกลับมาขายด้วยแล้วจึงจ่ายเงิน ทำงานเก็บหอมรอมริบได้ระยะหนึ่งก็มีเงินซื้อเครื่องเรือแล้วลองขึ้นไปกำแพงเพชร ขากลับก็ซื้อกล้วยไข่ลงมาขาย ระหว่างนั้นสามีก็มาลองด้วยแต่จะเอาเงินไปเล่นหวย กินเหล้า และลงไม้ลงมือประจำเพื่อแย่งเงิน และยังโยนหม้อข้าวของใช้ทิ้งอีก คุณสำรวยต้องเลี้ยงดูด้วย เคยคิดจะฆ่าตัวตายแต่นึกถึงลูกก็ทำให้รู้สึกชีวิตคือการต่อสู้ ต้องสู้ต่อ เมื่อเลิกกับสามีก็ขายของเก็บเงินซื้อที่ดิน เพราะอยากให้ลูกมีบ้านอยู่ ระหว่างลองเรือขายของ ก็พยายามซื้อไม้แล้วเก็บทีละแผ่นสองแผ่น เมื่อได้เยอะก็มาปลูกบ้าน คุณสำรวยเคยเห็นบ้านทรงไทย และก็อยากมีบ้าง ก็ไปหาซื้อบ้านทรงไทยเก่ามาขัด เมื่อขัดแล้วก็มีคนมาขอซื้อต่อได้กำไรเท่าหนึ่ง ทำให้คุณสำรวยเห็นช่องทางก็ตระเวนหาบ้านทรงไทยแล้วขัดแล้วขายต่อ ทำมา 2-3 ปี ของก็หายาก จึงคิดว่าน่าจะทำเลียนแบบขาย เพราะมีคนจ้างให้สร้าง คุณสำรวยจึงรับสร้างบ้านทรงไทยโดยคิดขายเองบ้าง เลียนแบบของเก่าบ้าง และคุณสำรวยสร้างบ้านด้วยความประณีต ทำเหมือนทำให้ตัวเอง คนซื้อถูกใจแล้วพูดกันปากต่อปาก ทำให้กิจการค้าเป็นดำเนินด้วยดีเรื่อยมา จนได้รับรางวัลบุคคลดีเด่นด้านศิลปอนุรักษ์ของไทย ปัจจุบันคุณสำรวยช่วยเหลือเพื่อนบ้านที่ยากจนเสมอ เพราะคิดถึงในวัยเด็กที่เคยยากจนมา

การฝึกเทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การอดได้ รอได้ ในผลที่จะได้รับ

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง “ผู้แล้วรวยจากเด็กถิษสามล้อผู้เจ้าของร้านอาหารชั้นโคกเงินล้าน”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ทราบความหมายและลักษณะของความสามารถในการอดได้ รอได้
2. เพื่อให้เกิดความคิดและความรู้สึกที่ดีต่อความสามารถในการอดได้ รอได้

แนวคิด

การอดได้ รอได้ในผลที่จะได้รับ คือ ความเพียรพยายามอยู่เสมอ รู้จักหักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายทางความสำเร็จหรือเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนในอนาคตที่ดีกว่า หรือมากกว่าผลที่ได้รับในปัจจุบันและควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการ

สื่อและอุปกรณ์

1. แม่แบบวิดีโอ
2. บัตรงานสำหรับอภิปราย
3. ปากกา
4. เชือกฟาง
5. กล้อง
6. ยาสีฟัน

วิธีดำเนินการ

1. ชำนาญ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มสมาชิกเกี่ยวกับการอดได้ รอได้ ในผลที่จะได้รับ

2. ชำนาญแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยจับสลากแบ่งสมาชิกเป็น 3 กลุ่ม แล้วแจกเชือกฟางยาว 1 ฟุต กลุ่มละ 1 เส้นพร้อมกับกล้อง 1 ใบ โดยให้สมาชิกช่วยกันฝึกเชือกแล้วนำมาต่อกันให้ได้ความยาวพอที่จะผูกกล้องได้ 1 ใบ ใครทำเสร็จก่อนจะได้รับรางวัลยาสีฟัน 2 หลอด เมื่อสมาชิกพร้อมให้เริ่มปฏิบัติ

- 2.2 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบเกี่ยวกับเรื่อง “ผู้แล้วรวย จากเด็กถิษสามล้อผู้เจ้าของร้าน

อาหารชั้นโตกเงินล้าน” โดยให้สมาชิกดูจากแม่แบบวิดีโอ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

3. ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนออกมาสรุปตามแนวความคิดของตนเองตามประเด็นที่ตั้งไว้

ดังนี้

- 3.1 คุณคิดว่าการกระทำของแม่แบบเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 คุณเห็นด้วยหรือไม่กับการอดได้ รอได้ ในผลที่จะได้รับ
- 3.3 การกระทำของแม่แบบควรแก่การเลียนแบบหรือไม่ เพื่อเหตุใด

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจของสมาชิกที่มีต่อแม่แบบ, เกมต่อเชือกและการให้ข้อมูลย้อน

กลับ

กรณีตัวอย่างเรื่อง “สู้แล้วรวย จากเด็กถีบสามล้อสู่เจ้าของร้านอาหารชั้นโตกเงินล้าน”
(สัมภาษณ์คุณประพันธ์ สุขทรัพย์ถาวร โดย คุณพิเชษฐ์ พุฒตาล ในรายการ สู้แล้วรวย)

คุณประพันธ์ สุขทรัพย์ถาวร หรือเฮียพันธ์ เป็นคนจังหวัดนครสวรรค์ พ่อรับจ้างทำอาหารแม่เลี้ยงหมูอยู่กับบ้าน ในวัยเด็กจะถูกสอนให้ทำงานเพราะว่าบ้านฐานะยากจน ต้องตื่นตั้งแต่ตี 4 มาเลี้ยงหมู เมื่อเลี้ยงเสร็จถึงจะได้ไปโรงเรียน กลับจากโรงเรียน 15.30 น ต้องไปเก็บข้าวที่ชาวบ้านเททิ้งมาเลี้ยงหมู เฮียพันธ์เป็นคนเรียนหนังสือไม่เก่ง เลยทำให้ไม่ชอบเรียน แต่ชอบค้าขายแต่ เมื่ออยู่ มศ. 2 ทำให้ตั้งใจว่าเมื่อเรียนจบจะไปค้าขายที่เชียงใหม่โดยจะอดทนเก็บเงินตั้งแต่ตอนนี้ คุณพันธ์ได้เงินไปโรงเรียนวันละ 1 บาท ก็ไม่ใช่อะไรเลย เก็บสะสมเพื่อจะนำไปค้าขายอย่างที่ตั้งใจไว้ เมื่อเรียนจบก็ขอแม่ไปทำงานที่เชียงใหม่ โดยมีเงินที่เก็บสะสมมาทั้งสิ้น 1,116 บาท เมื่อมาเชียงใหม่ก็มาพักกับญาติได้ ประมาณ 2 เดือนก็ยังไม่รู้ว่าทำอะไร ช่วงนี้พ่อกับแม่ขึ้นมาเยี่ยมและแนะนำให้ถีบสามล้อ เฮียพันธ์เห็นว่าต้องสู้แล้ว จึงตกลงใจที่จะถีบสามล้อโดยพ่อแม่ออกเงินซื้อสามล้อเล็กให้ถีบ และแนะนำว่าให้เอาของจากทางบ้านมาขายถ้าพ่อส่งของมา ก็เอาไปสามล้อถีบขาย ถ้ายังไม่มีอะไรส่งมาก็ถีบสามล้อรับจ้าง เฮียพันธ์ก็ตกลงทันที ช่วงแรกพ่อส่งมะม่วงมาให้ ขายได้กำไรดีมาก ต่อมาพ่อส่งปลาร้ามาให้ แต่ด้วยความที่เกลียดปลาร้า และตัวเองอยู่ในช่วงวัยรุ่นรู้สึกอายเลยไม่กล้าขายโดยเขียนจดหมายไปบอกทางบ้านว่าไม่ขายให้มาเอากลับไป แต่แม่บอกว่าให้ขายที่ส่งมาให้หมดเสียก่อนแล้วจะไม่ส่งมาอีก เฮียพันธ์เลยขายให้กับคนที่มาขอซื้อ ทั้งหมด 8 ปีบ ในราคา 2,000 บาท และเขียนกลับไปบอกแม่ว่าขายได้ 2,000 บาท แม่เฮียพันธ์ตอบกลับมาว่า ทั้ง 8 ปีบนั้นแม่ซื้อมาแค่ 200 บาท ทำให้เฮียพันธ์อยากขายปลาร้าขึ้นมาเพราะกำไรดี จึงเช่าแผงและเปิดขายปลาร้า ปรากฏว่าขายดีมาก ต่อมาเมื่อเห็นว่าสามีน้องสาวมีห้องเช่าในเชียงใหม่ ก็เลยลองทำอาหารขายขายในราคาถูก และเริ่มปรับปรุงร้านให้เลียนแบบบ้านสมัยโบราณ ขายคนที่มียะดับขึ้นมาอีกและเริ่มขายอาหารราคาแพง ก็ยังมีลูกค้า จึงเปลี่ยนชื่อร้านเป็นเฮือนข้าเจ้า ต่อมาร้านถูกเวนคืนที่ดิน ก็ต้องหาซื้อที่และรื้อร้านเดิมมาปลูกที่ใหม่และต้องกู้เงินมาลงทุน แต่เมื่อปลูกไปงบบเกิดบานปลายขายได้กำไรเท่าไรก็นำมาสร้างบ้านต่อ แต่ถ้าว้นไหนขายไม่ได้กำไรก็จะบอกช่างว่าไม่ต้องมาเพราะไม่มีเงินให้สร้าง และถูกธนาคารยื่นคำขาดในการชำระหนี้โดยจะยึดร้านขายทอดตลาด เมื่อขึ้นศาลเฮียพันธ์ได้รับคำพิพากษาจากศาลให้ย้าระยะการชำระหนี้ไปอีก 1 ปี เฮียพันธ์กลับมาทำร้านอาหารโดยพยายามเก็บเงินชำระหนี้ให้ได้เพื่อรักษาร้านนี้ไว้ ช่วงเศรษฐกิจดีก็ขายได้กำไรมาก แต่พอถึงช่วงเศรษฐกิจไม่ดี ลูกค้าเข้าร้านน้อยเพราะราคาอาหารแพง ก็ลดราคาค่าอาหารบางลงมาให้เท่ากับร้านข้างถนนเพื่อให้มีลูกค้าเข้าร้านมาก ๆ จะได้มีเงินไปชำระหนี้ ในที่สุดเฮียพันธ์ก็มีเงินไปชำระหนี้ธนาคารและมีร้านอาหารชั้นโตกหลังนี้เป็นของตนเอง

การใช้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่ 10

ปัจจัยนิเทศ

ชื่อเรื่อง ปัจจัยนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงลักษณะมุ่งอนาคต
2. สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมกระจำจ่านิยม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลมเข้าหากัน
2. ผู้วิจัยซักถามสมาชิกและทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการมุ่งอนาคต
3. ให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนเองว่าการเข้าร่วมโครงการนี้สมาชิก

ได้แก่งคิดอะไรบ้างหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้มากน้อยเพียงใด

4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณสมาชิกทุกคนพร้อมมอบของที่ระลึก พุดให้กำลังใจสมาชิกและ

กล่าวปิดการทดลอง

ประเมินผล

สังเกตจากความสนใจและการซักถามของสมาชิก